

DOMOVINA

Upravišтво „Domovine“ v Ljubljani, Knaflova ulica 5

Uredništvo „Domovine“, Knaflova ulica 5/II., telefon 3122 do 3126

Izhaja vsak četrtek

Naročnina za tuzemstvo: četrtletno 9 Din, polletno 18 Din, celoletno 36 Din; za inozemstvo razen Amerike: četrtletno 12 Din, polletno 24 Din, celoletno 48 Din, Amerika letno 1 dolar. — Račun poštne branilnice, podružnice v Ljubljani, št. 10.711.

Naš nepozabni dr. Gregor Žerjav dobi prekrasen spomenik

Naposled bo dobil tudi naš dr. Gregor Žerjav svoj spomenik. Prijatelji in čestilci njegovega neumornega in velikega dela za naš narod so zbrali že tako veliko vsoto, da bo mogoče letos postaviti prelep spomenik na njegov grob.

Odbor za postavitve spomenika dr. Gregorju Žerjavu je naprosil nekatere slovenske umetnike, da napravijo osnutke za spomenik. Obenem je zaprosil gg. Riharda Jakopiča, inž. Viadimira Šubica in arh. Stanka Rohrmanna, naj pregledajo predložene osnutke. Odločili so se za osnutek, ki ga je napravil po načrtih g. arh. Vinca Glanca in akademskega kiparja Borisa Kalina znani kiparski podjetnik g. Kunovar v Ljubljani. Sodba ocenjevalcev se je glasila, da je ta načrt najboljši ne le glede na dobro zamišljeno in izraženo misel, temveč tudi glede na krajevni položaj. Spomenik bo namreč stal na križišču potev in bo zato viden od vseh strani, pri čemer bo pogled nanj skoro povsod enak.

Podzemna grobnica bo pokrita s težko marmorno ploščo, 4 m široko in 5 m dolgo. Okrog in okrog bodo stali nizki stebriči, v katere bodo na vrhu vdolane bronaste posodice za lučke. Vhod v grobnico bo zapirala manjša plošča z imeni pokojnih članov Žerjavove rodbine, predvsem njegove življenjske družice Milene. Nad grobnico bo 5 m visok okrogel steber iz najfinejšega marmorja; steber naj bo po zamisli mladih umetnikov, ki so izdelali načrte, znamenje človeškega življenja, ki izrase iz zemlje, iz prahu in stremi v večnost; obenem naj bo znamenje pokojnikovega

duhu, ki je stremel vedno kvišku in naprej in ni klonil niti pod najtežjim avstrijskim pritiskom; pa tudi znamenje naše nezlomljive volje za napredek naroda in človeštva. Sredi stebra bo, obdana od palmic, glava dr. Žerjava, ki bo predstavljala najvažnejše in najznačilnejše trenutke iz pokojnikovega življenja.

Celoten spomenik, razen potrebnega temelja, bo izklesan iz najfinejšega plemenitega marmorja in ves poliran, napis, pokojnikova glava in križ na vrhu stebra pa pozlačeni s čistim zlatom. Med ploščo nad vhodom v grobnico in stebrom bo stala za cvetje velika vaza iz tolčenega bronu. Steber bo izklesan iz enega samega kosa.

Spomenik bo torej res veličasten. Velikemu pokojniku se bomo tako malo oddolžili za vse njegovo delo, katerega sadove uživamo mi, dočim je sam po kruti usodi moral prezgodaj leči v grob. Gregor Žerjav je nad vse ljubil mladino, zato je docela v njegovem duhu, da mu bodo spomenik izdelali sami mladi umetniki.

Mogočni spomenik bo izdelan in postavljen do začetka jeseni in bo odkrit najbrž v začetku ali sredi oktobra, vsekakor pa še pred vsemi svetimi. Stroški za spomenik bodo sicer presegali do sedaj zbrano vsoto, odbor za postavitve spomenika pa je trdno uverjen, da se bodo zdaj odzvali njegovemu svoječasemu pozivu tudi oni, ki tega še niso storili. Zato je izdelavo spomenika že naročil, da se čimprej oddolžimo velikemu pokojniku za vse njegovo delo za nas.

Današnje zahteve v sadni trgovini

Svetovna trgovina zahteva danes standardizirano blago, namreč pridelke, ki so odbrani po svoji kakovosti. Tudi pri sadju zahteva, da je sortirano, ne le po sortah, ampak tudi po kakovosti. Do zadnjega časa smo lahko oddajali sadje, ki ni bilo sortirano. To bo čim dalje težje. Dosedaj so se ukvarjale s tem delom veletrgovine, danes pa zahtevajo te veletrgovine, da se jim pošilja že odbrano sadje, kar bodo spričo vseobče konkurence lahko dosegle, posebno v dobrih letinah, ko bo sadja povsod dosti.

Dosedaj smo oddajali ne le pomešano sadje raznih sort, ampak tudi razne kakovosti. Tudi na zrelost nismo dosti gledali in smo oddajali skupaj zrela in napol zrela zabolka. Tudi v tem pogledu bo treba napredka. Lani je bila povsod slaba letina in se je naše sadje, kolikor smo ga imeli, lahko in dobro prodalo. Letos se pa obeta povsod dobra letina in bo treba močne konkurence, da bomo spravili sadje v denar. Tudi pri nas se moramo zaradi tega ukloniti zahtevam novodobne trgovine in moramo postaviti standardizirano blago naprodaj, kakor ga zahteva veletrgovina. Tudi naši trgovci in trgovine bodo zahtevale tako blago. Korist od take prodaje imamo seveda sami, kajti tako odbrano sadje se laže in za boljše ceno proda. Razen tega si pa zagotovo potreben sloves za naše sadje.

Dosedaj smo oddajali sadje potom domačih trgovcev in prekupecev in smo doživeli pri tem tudi slabe izkušnje in izgube. Krivi pa smo sami, ker smo prodajali vsak na svojo pest. Taka trgovina zahteva vzajemnega dela na strani sadnih pridelovalcev, sicer smo izročeni na milost in nemilost raznim prekupecem. Spričo ugodnih izgledov za letošnjo sadno letino se je treba že sedaj pripravljati na to vzajemno delo in na skupno oddajo sadja. Brez tozadevne organizacije bomo zopet podlegli in se bomo morali zadovoljiti z vsem, kar nam bodo prekupeci ponujali.

Naloga organiziranih sadjarjev je, da svoje sadje skupno oddajajo in da ga v ta namen odbirajo in sortirajo, kakor to zahteva današnja trgovina. Na prodaj ponudeno blago bodi torej standardizirano, ker gre tako blago laže v denar in ima tudi boljše ceno. Tudi kot mali pridelovalci se moramo s tem delom sprijazniti, če hočemo z našim sadjem na svetovnem trgu uspešno konkurirati. Za zgled si vzemimo druge dežele, ki se prav na ta način trudijo, da pomorejo svojemu sadju do ugodne kupčije. Ob dobri volji in zavednosti se dá standardizirati sadja po deželi tudi pri nas izvajati in če nam je na tem, da dvignemo dohodke iz našega sadjarstva, se moramo tudi pri nas poprijeti take kupčije.

Gobe so zdrava hrana

Vse mlade rastline imajo po navadi obilo vitaminov. Kakor smo že večkrat povedali, imenujemo vitamine tiste snovi, ki so v naši hrani neobhodno potrebne. Če jih mora telo dlje časa pogrešati, nastopijo hude bolezni, n. pr. škrobut, angleška bolezen in razne živčne motnje.

Neki nemški profesor je preiskal gobe glede na vitaminsko vrednost in dognal, da imajo vse užitne gobe zelo mnogo vitaminov proti angleški bolezni (rahitidi ali mehkokostnosti). Zanimivo je, da teh vitaminov v nobeni zelenjavi ni toliko, kakor jih je baš v gobah. Zato se priporoča, da jati slabotnim otrokom, ki ne napredujejo v rasti, vsak dan nekaj gobove hrane.

Naj omenimo, da so sedaj pomladi posebno mavrohi ali smrčki prav pogosti na peščenih travnikih. Če hoče kdo sam pridelovati v svojem vrtu smrčke, tudi to lahko stori.

Znano vam je nemara, da tiči seme za nov gobov zarod v vdolbinah gobovega klobuka. Za prosto oko nevidne spore (seme) so v plasti klobuka, ki jih otresa pri smrčku le na podražljaj toplote. Ko smo to dognali, nadomestimo sonce pri rastočem smrčku kaj lahko pri odtrganih smrčkih s tem, da jih potopimo v toplo vodo in dobimo tako v vodi naplavljene spore. Voda pa ne sme biti toplejša od 45 stopinj Celzija, to je toliko, kolikor roka lahko zdrži.

Smrčkove klobuke razrežemo na tanko in jih na rešetko razprostrte polivamo pet minut z vodo, ki ji z dolivanjem vroče obdržimo stalno toploto 45 stopinj C. To polivanje ponovimo zaporedno do trikrat v presledkih petih minut. Vodo s spori porabimo za gobov nasad. To delo napravimo najbolje pri oblačnem deževnem vremenu.

Za nasad priredimo v senčnem kotu vrta gredo s črno prstjo in peskom. Za gnojenje vzamemo dobro kompostnico ali dobro preperel kravji ali konjski gnoj. Gnojna plast se le plitvo pokoplje, čez njo pa se da tanka plast kompostnice. Da preskrbimo smrčke s potrebno soljo, potresamo pred dežjem po gredi lesni pepel (najboljši je jelšov ali hrastov). Da se greda ne zapleveli, jo potrosimo s smrekovimi iglami ali z zdrobljenim čreslom, ki ga pustimo ležati vse do pomladi. Le pri suhem vremenu zalivamo to gredo z mlačno vodo. Če smo dobro delali, lahko računamo na pomlad z bogatim pridelkom smrčkov v domačem vrtu, ki nam bo nudil tečen in okusen priboljšek k hrani.

Licenciranje bikov v kranjskem okraju

To važno delo je za enkrat pri kraju. K licenciranju je bilo prigianih 235 bikov. Od teh je bilo potrjenih 153, zvrženih pa 82. Odstotni izid je naslednji: 35 % vseh prigianih bikov je bilo spoznanih za nesposobne, 7 % je dobilo oceno pod 24 točk, 32 % je srednje dobrih (24 do 25 točk), 26 % prav dobrih (26 do 29 točk), 29 točk je dobilo 7 plemenjakov, 30 točk pa nobeden. Tedaj je bil vsak tretji bik spoznan za nesposobnega, a na 4 bike odpade po 1 prav dober plemenjak. Te številke govorijo jasno. Zvezo živinorejskih selekcijskih zadrug in njenih 16 čla-

nic v kranjskem okraju čaka v bližnji bodočnosti veliko posredno in neposredno delo.

Glavno nalogo pa imajo bikorejci. Ti morajo že enkrat uvideti in vpoštevati poglobitve pogoje dobre bikoreje, ki so: pokoljenje, životne oblike, užitnost in čista pasma. Vse to bo mogoče doseči v zadostni meri le s pravilnim odpiranjem (selekcijo). Vpoštevati je pa tudi pravilno mladostno vzrejo in dobro oskrbo in krmo. To je danes vse še zelo pomanjkljivo. Priznati pa je treba na drugi strani, da je bikoreja draga reč, da zahteva obilo žrtev, ki jih skočina in poznejši izkupiček za prodano žival niti z daleka ne povrnejo. Zato je pač dolžnost občin, živinorejskih zadrug in drugih činiteljev, da s primernimi prispevki čimbolj pomagajo dobrim bikorejcem, da se bo reja plemenjakov vsaj nekoliko izplačala, sicer bo marsikoga minila dobra volja za ta posel. To pa bi bilo v znatno škodo živinoreji in vsemu kmetijskemu gospodarstvu.

Licenciranje in razstave pričajo, da Gorenjci vse premalo gledajo na najznačilnejše pasemske znake pingavske živine. Važni sta životna oblika in užitnost, a glede plemenske kupčije ni čistost pasme nič manj važna. Zaradi dolgoletnega popuščanja v tem oziru so se opasno razširile bistvene barvne hibe, ki so navidezno sicer malenkostne, ki pa onesposobijo velik odstotek gorenjske živine za sprejem v rodovnik in za plemensko kupčijo. Zaradi tega je bilo popolnoma pravilno, da je komisija strogo postopala in zvrгла vse pasemsko količkaj dvomljive plemenjake. Res, da to rejca boli, ampak brez tega ne gre. Da odbirajo bikorejci živali s pasemskimi napakami za rejo, je žalostno in je le njihova krivda, saj vendar gre k mesarjem najmanj 30% pasemsko skoro brezhibnih telet! Vzroke je pa iskati deloma v neznanju, deloma v nezanimanju. Upajmo, da bo v bodoče bolje, saj so lani in letos živinorejci večkrat videli in slišali, na kaj vse je treba gledati pri izbiro plemenske živine. Letos so se jim ponovno razposlala tozadevna navodila, tako da prihodnje leto ne more biti izgovorov. Če bi kateri ne prejel navodil, se naj obrne na pristojno županstvo, oziroma sresko načelstvo. Običajna zabavljanja čez komisijo nič ne pomagajo, bikorejec si mora najprej pridobiti najpotrebnejše strokovno znanje in se po njem ravnati.

V splošnem pa je vendar le opaziti napredek pri bikoreji. Napredovanje bo moralo biti od leta

do leta večje, če pojdemo po začrtani zadružni poti vztrajno naprej. Pa tudi to ne bo zadosti zaleglo, če ne pričnemo brez ozira zatirati zakotnih bikov, ki so največji škodljivci živinoreje. Dolžnost vsakega uvidevnega živinorejca je, da naznani pismeno okrajnemu načelstvu ali pa tudi ustno pri kmetijskem referentu v Kranju vsak primer pripuščanja zakotnih bikov. Imena naznanilcev ostanejo zanesljivo tajna. Tedaj na eni strani umno odbiranje in pravilna vzreja, na drugi pa zatiranje zakotnih bikov mora polagoma privedi do cilja. Josip Sustič.

Politični pregled

V Zenevi je bilo po dolgih razpravah zaključeno zasedanje sveta Društva narodov,

ki je vzbudilo to pot zanimanje vse svetovne javnosti. Razpravljali so predvsem o dveh posebno važnih vprašanjih, in sicer o nemško-avstrijski carinski zvezi in pa o sklicanju razorožitvene konference. Avstrija in Nemčija sta uporno vztrajali pri svojem stališču in hoteli dokazati, da njuni naklepi za mir niso opasni. Odločnemu nastopu zastopnikov Male antante, predvsem jugoslovenskega zunanjega ministra dr. Voje Markovića in češkoslovaškega zunanjega ministra dr. Edvarda Beneša, pa se je posrečilo nepobitno ovreči nemško stališče in ustvariti razpoloženje za sklep,

da odloči o vprašanju nemško-avstrijske carinske zveze najvišje sodišče na svetu: haško razsodišče.

To bo imelo sedaj priliko proučiti sporno pogodbo in izreči o njej svoje mnenje, ki se mu bodo morale ukloniti vse prizadete strani. Nič manj obširna ni bila

razprava o razorožitveni konferenci,

ki pa še nikakor ni dovedla do končnih sklepov. Vsekakor je sedaj gotovo, da se bo vršila prvotna splošna svetovna razorožitvena konferenca v prvi polovici prihodnjega leta in da ji bo predsedoval najbrže angleški zunanji minister Henderson, ki je znan kot velik pobornik dela za razorožitev.

Po zaključku ženevskih posvetovanj se je vrnil francoski zunanji minister Briand v Pariz, kjer je doživel naravnost kraljevski sprejem. Zaenkrat

Briand še ni umaknil svoje ostavke

in izjavlja, da se hoče vsaj začasno umakniti v zasebno življenje. Upati pa je, da si bo naposled

le premislil, česar ne žele samo njegovi prijatelji v Franciji, temveč vsi Evropei, ki sta jim draga red in mir v Evropi.

V Nemčiji je nastopilo delno omiljenje politične in gospodarske krize,

ki je tako zelo ogražala obstoj povojne nemške demokratske republike. Vladi se je posrečilo z odločnimi ukrepi zaustaviti naraščanje brezposelnosti in pa preprečiti nadaljevanje krvavih spopadov med pristaši posameznih strank. Ponižnejši so postali tudi nemški fašisti okoli Hitlerja, ki so hoteli izvesti državni prevrat. Odločen nastop vlade in policije jih je uveril, da je vsaj za sedaj nemogoč vsak nasilen prevrat in da se morajo zadovoljiti samo z zabavljanjem, v kolikor to ne krši posebnih varnostnih odredb v zaščito države.

V Belgiji je vlada ministrskega predsednika Jasparsja precej nepričakovano podala ostavko,

ker je ostala v manjšini pri glasovanju o vojaških kreditih. Sestava nove vlade bo težavna, ker vladajo tako v katoliški kakor liberalni stranki, ki sta podpirali vlado, velika notranja nasprotstva. Govori se tudi o morebitnem razpustu parlamenta, ker izjavljajo socialisti, da bi bili pripravljivi sodelovati z vlado šele po novih volitvah.

Pred nastopom vladne krize je tudi Avstrija,

ki se mora boriti z velikimi finančnimi težavami. Zaradi gospodarske krize je zelo nazadoval dohodek državnih dohodkov in znaša že sedaj primanjkljaj nad 150 milijonov šilingov, to je preko ene milijarde dinarjev. Vlada je prisiljena iskati sredstev za pokritje tega primanjkljaja. Izdelala je že širokopotezen načrt, ki določa predvsem znatno znižanje draginskih doklad državnih uslužbencev. To pa je silno razburilo velenemško stranko, ki je zagrozila, da bo izstopila iz vladne koalicije, če izvede vlada kakršnokoli znižanje prejemkov državnih uradnikov.

GOSPODARSTVO

Kmetijski pouk

Popravek. V zadnji številki z dne 21. maja t. l. je v drugi vrsti članka «Važna strniščna rastlina» pravilno čitati: je treba zemljo močno «izrabljati» namesto «rahljati».

Ivan Albrecht:

Jeza usode

VI.

Gospa Klara ta dan ni imela miru, odkar je videla, kako je Zechner poljubil ciganko, ki jo je tako živo spominjala Olge. Venomer je gledala zdaj v to, zdaj v ono smer, odkod pride Lotar. Imela je malone besedo za besedo pripravljeno vse, kar je hotela povedati soprogu. In povedati mu je hotela mnogo, makar celo to, čemu dopušča, da ima cigankin mož več veljave kakor on sam.

Zmračilo se je, a Lotarja še ni bilo. Nazadnje je Olga morda omrežila še tega sanjača? O, le čakaj, ti črnooka grajska gospa!

V jezi je poslala po valpta, ali služabnica se je vrnila s poročilom, da Zechnerja še ni domov. Zato so morale gospejino jezo občutiti dekletke in druga služinčad. Kakor obsedena je divjala grofica Klara po gradu, dokler ni prišel Henrik Zechner.

«Kod se potepate?» je zavihetela bič proti nje-mu, toda valpet ni niti trenil.

«Vidi se mi, da bo korobač drugje bolj potreben», je obstal pred grofico in se porogljivo mehkal.

Ponosna gospa se je zdržnila:

«Kam meri ta beseda?»

«Mrtvi oživljajo», je skušal Henrik Zechner razpaliti njeno radovednost.

«In so vas mrtvi poklicali?»

«Skoro», se prikloni Henrik Zechner in s tem tako premaga gospo Klara, da takoj začne splahnevati njena jeza. Kakor da ni samo valpet, ampak njej enak po rodu, poslušna njegovo pripovedovanje in izve, kako je valpta prerokovala sama Margit in mu priznala, da je bila pevka, ki je popoldne pela na grajskem dvorišču, sorodnica same grofice Olge.

Gospa Klara so se mačje zasvetile oči:

«Ali je to resnica?»

«Naj me zemlja pogoltne pri tej priči, če nisem govoril zgolj istine!»

«In kje je zdaj to bitje?» hoče vedeti gospa Klara.

«V bližini nekje jo mora skrivati noč.»

«In vedo v zgornjem gradu kaj o tem?»

«Vidi se mi, da to že voha Bartol Rottenkörnner. Domov grede sem ga srečal.»

Gospa je zadržtel glas:

«Znate molčati?»

«Prej bo govoril grob kakor jaz.»

Gospa je pomislila. V očeh se ji je svetlikalo kakor včasih na oblačnem nebu pred nevihto.

Odločno kakor mož je jela hoditi sem in tja. Pomahavala je z bičem in mrmrala sama s seboj. Končno se je odločila:

«Če se je kdaj komu zgodila krivica, je prav in pošteno, da jo popravimo. Sramote, ki jo diha zrak, ne smemo pustiti na sebi in grehe očetov moramo izprati, da ne bodo težili vnukov. Skr-

bite torej, da zaščitite pevko in prerokinjo, ako bi jima hotel kdo storiti kaj žalega!»

«A grof Herbert?» se je zganil valpet.

«Kar počne on, me nič ne briga, vaša skrb pa bodi, da ne skrivi lasu ljudem, ki jih jaz sprejemam v varstvo. Odredite še nocoj in brž, brez odloga, kar se vam zdi potrebno», se je razvnela gospa Klara in odslovila valpta.

«Mrežo sem vrgla in se ne umaknem več!» si je ponovila, ko je ostala sama.

Kaj sanjaš, grof Lotar, ko tavaš po samotnih nasadih? Ali se bojiš senc, ki jih ne vidiš in vzlic temu čutiš? Ne razmišljaj, nežnočutni Lotar! Misli so že marsikoga ubile. Čemu se skušaš izmakniti usodi, ko si še pravkar sam zagotavljal, da je neizogibna? In Olge se bojiš, grof Lotar, in si skušaš pregnati njeno sliko izpred oči? Čemu se je vendar bojiš, ko pa je sama tako nežna in plaha kakor ptička, ki nemirno trepeče, ko začuti v ozračju neurje?

Grof Lotar tava, tava in se niti ne upa domov. Razdvojen, sam s seboj sprt in kakor brez tal tiplje in drhti, ko si ponavlja v mislih, kar je nocoj doživel pri bratu. Ali je morala planiti ta strahotna senca med njo? Kako naj zdaj sploh še kdaj obiše brata in kako naj pogleda svakinji v oči? Kaj naj nocoj reče ženi in kam naj se skrije pred njo, da mu ne bo brala iz oči, da ne bo videla vseh razjedajočih viharjev, ki besne v njegovi duši?

Tedenski tržni pregled

ZIVINA. Na ljubljanskem živalskem sejmu so ostale cene neizpremenjene, le teleta so se deloma pocenila za 1 Din. Za kilogram žive teže so se trgovali: voli I. vrste po 7.50 Din, II. vrste 6.50 Din, III. vrste 6 Din, krave debele 4.50 do 6 Din, krave klobasarice 2.50 do 4 Din, teleta 8 do 10 Din. Konji so se prodajali po 3000 do 5000 Din, prasci za rejo pa po 100 do 120 Din.

ZITO. Cene čvrste. Na ljubljanski blagovni borzi so ponujali (postavljeno na slovensko postajo): pšenično, baško, po 260 do 277.50 Din, turščično, rešetano, baško, 155 do 157.50 Din, moko «0», banatsko, po 375 do 380 Din.

Cene tujemu denarju

Na zagrebški borzi smo dobili v valutah:
1 dolar za 56.30 do 56.50 Din;

v devizah:

100 avstrijskih šilingov za 796.65 do 799.65 Din;
100 nemških mark za 1351 do 1354 Din;
100 madžarskih pengov za 989.09 do 992.09 Din;
100 italijanskih lir za 296.21 do 298.21 Din;
1 dolar za 56.57 do 56.77 Din;
100 francoskih frankov za 221.16 do 223.16 Din;
100 češkoslovaških kron za 167.90 do 168.70 Din.
Vojna škoda se je trgovala po 420 do 421 Din.

Sejmi

31. maja: Mirna peč.

1. junija: Livold, Osilnica, Stara Cerkev, Tržišče Sv. Trojica.
2. junija: Motnik.
3. junija: Krško.
4. junija: Turnišče, Rečica ob Savinji, Slovenska Bistrica, Križevci pri Murski Soboti.
5. junija: Imeno (samo za živino), Trava.
6. junija: Vinica.

DOPISI

ZIRI. Dobili smo avtomobilsko zvezo tudi z Logatcem. Sicer za zdaj le dvakrat na teden, vsak torek in petek. Iz Zirov odhaja avto zjutraj ob 6. uri in prihaja v Logatec okrog pol 8. ure. Iz Logatca se vrača popoldne ob pol 2. uri in pride v Ziri okrog 3. ure. Tedaj imajo potniki ki imajo

Nekje zaskovika sova in Lotar se strese. Kaj ti je vendar, da se sove bojiš, ubogi Lotar?

Nema senca mu hušknje čez pot.

«Kdo je?» jekne Lotar, a v odgovor mu samo goščava zašumi in v vrhovih dreves vztrepetava veter.

Lotar pospeši korak, da bi prišel na plano. Streljaj od gradu naleti na valpta, ki se mu hoče izogniti, toda Lotar ga spozna.

«Kam?»

«Menil sem, da bo vaša milost morda potrebovala moje spremstvo», se vije Henrik Zechner. «Gospa grofica je bila v skrbeh in mi je naročila, naj pogledam.»

«Za menoj?»

«Da. Se pravi, ne! Tako, sploh: zaradi varnosti in če bi se komu zgodila krivica.»

«Ali ste pijani, Henrik Zechner?»

«Skoraj da res,» je ujezilo valpta, «samo ne od vina!»

Lotarju se valpet nenadoma zasmili:

«Kaj se vam je zgodilo?»

«Gospod, vzemite meč in odrobite mi glavo, da ne bodo mogla izreči usta gorja, ki bi vas ranilo», se prestopi valpet in skuša kazati vdano grozo v glasu.

«Kaj se godi?» ga strese grof Lotar za ramo.

Valpet molči, a graščak odskoči:

«Si videl?»

«Da: mrtvi se dramijo», strese Zechnerja mraz, da mu zašklepetajo zobje.

Grof Lotar podrhteva kakor v mrzlici.

«Povejte, pa bodi karkoli! Zdi se mi, da — Ne, čisto natanko vem in čutim, kako se dviga okrog nas skrivnostni plot, ki je že tako visok in tolikanj tesen, da nam ne dá dihati.»

«Gospod,» jekne valpet in beseda je kakor ost, «jaz ga nisem gradil, tega plotu — Bog ve, če mu ni pomagal utrjevati temelja Bartol Rottenkörn in —»

«Ne budi jih, ki so odšli —»

«Ne bom, gospod! Sami se vračajo —»

«Kdo vendar?»

Valpet se zvije kakor jegulja in molči. Kakor da ni slišal grofovega vprašanja, se okrene, češ:

«Gospa grofica je v skrbeh, vaša milost. Prosim vas, potrudiva se domov! — In sploh: noč ni primerna,» je bil bolj in bolj sladek, «lahko se prehladite — In jutri je vendar treba zarana z doma —»

«Da, zarana,» je Lotar brez volje in vdano sledil valptu. Kakor otrok gre domov. Na brata misli in na Olgo. Ves je razdvojen in kakor razpaljen. Dasi se ne zaveda nobene krivde, si venomer očita najhujše prestopke. In ta hip se začne dramiti v njem — Tako čudno mu je, kakor da je živel ves ta zadnji čas v omotičnem spanju, se mu zazdi, kakor da ni bil storil ničesar sam, ampak nekšno tuje bitje zanj, tuje bitje in brez ozira na njegovo voljo, celo proti njegovi volji. Zdaj namreč čuti: ako bi ravnal sam po lastni volji in preudarku, si ne bi bil nikdar

pustil odtujiti Olge. Tako pa: kako je le sploh mogoče?

Z naporom si skuša urediti misli in se prepričati, da je vse neugodje, ki mu tare dušo, samo plod trenutnega razpoloženja, da sploh ni nobene sence med bratom in njim in da to, kar čuti za Olgo, ni morda posebno ognjevito prijateljstvo, kaj šele ljubezen!

Skuša, skuša, toda ves trud je zaman. Zdaj sikne v zmedo besni plamen bratovih ljubosumnih oči, zdaj proseče posveti Olgin pogled. Kako ga je pogledala, ko ga je prosila, naj jo brani! Iz kakšne tajne globine je neki šinil tisti utrinek in kaj vse mora skrivnega tleti v Olgini duši! Če nekoč pregori in buši na dan — Moj Bog, ali jo sojeno tudi to?!

«Hvala Bogu, da se je gospod grof končno domislil tudi žene in doma», ga je prezirljivo sprejela gospa Klara in z migljajem odslovila valpta, da Lotar ni niti opazil, kdaj je izginil. «Menila sem že, da si zgrešil pot.»

«Skoro bi jo bil,» se mukoma oglasi Lotar. Bil bi rad sam, čisto sam s svojimi mislimi, toda gospa Klara je odločna in bojevita.

«Kakor ptico v kletki me puščaš samo doma in hodiš in tavaš in malikuješ okrog, medtem ko se dvigajo kroginkrog sence in raste golazen in preti in grozi —»

Lotar jo pogleda brez umevanja:

«Ali si bolna, Klara?»

(Dalje prihodnjič.)

Vaša koža občuti ...

da-li jo pravilno negujete ali ne. Ona ni mrtva prevleka, nasprotno prav občutljiv organ. Radi tega mora začeti pravilno negovanje kože s pravim milom, to pa je **ELIDA FAVORIT MILO**. Obilna in dišeča pena tega mila čisti temeljito, pri tem pa je izvanredno blaga. Koža postane mehka in gladka. Ako redno uporabljate **ELIDA FAVORIT MILO** bo Vaš teint zavidno čist.

ELIDA Favorit MILO

manjša opravila v Zireh, dve uri časa, da opravila izvrše in se še istega večera odpeljejo s poštanim avtom v Škofjo Loko na kolodvor in so zvečer že v Ljubljani. S to zvezo je predvsem ustrezno Zirovcem, ki imajo opravka pri uradih v Logatecu. Pa tudi drugim bo prav prišla. Avto vozi mimo Rovt po lepi gozdnati dolini. Izletniki pa lahko to zvezo uporabijo za izlet k Sv. Trem kraljem (od Rovt uro hoda). Če bo potreba, se bo pozneje vožnja razširila na več dni. Koncesijo za to vožnjo ima g. Jakob Poljanšek, znano solidno in zanesljivo podjetje, ki opravlja vožnjo Ziri—Škofja Loka in Ljubljana. — Kazalo je, da bo letos velika stavbna podjetnost, a so se nekateri premislili in odložili gradnje na poznejši čas. Večjo stavbo z garažo zida prej navedeni g. Poljanšek. Tudi za carinarnico še ni nobenega pripravljavanja. — Kakor znano so Ziri obrtni kraj. Obrt, predvsem čevljarstvo, se še nekaj drži, a ne tako, kakor bi si želeli. Tudi druge obrti še obstoje, le čipkarstvo, ki je bilo pred vojno glavni vir dohodkov, je silno opešalo.

POLJANSKA DOLINA. Sadje je baš sedaj v najbujnejšem cvetju, kar je zadnje dni pospešil še dež, ki je blagodejno vplival na drevje kakor tudi na travo. Obetata se nam obilna sadna letina in dobra košnja. Prve se veseli vse, staro in mlado, ker že dolgo ni bilo preveč sadja, druge se pa veseli tisti, ki jim navadno rado primanjkuje krme. — Trгоvec g. Dolinar še ni na sledu tatovom, ki so nedavno obiskali njegovo trgovino in mu odnesli za nekaj tisočakov blaga. Ob sedanji krizi se klati okrog, posebno po hribih, mnogo potepuhov, ki polegajo okrog hiš in pazijo, kam devajo ljudje ključe, ko odhajajo na polje. Zato bodite pozorni na potepine! — Po dolini je videti nalepljene lepake, na katerih oglašča Bač'a, da je otvoril prodajalno tudi v Škofji Loki. — V Poljanah se je mudil te dni na oddihu šolski upravitelj v pokoju g. Perko. On je namreč ob pravem času, tik pred vojno, započel akcijo, da se je postavila šola, ker bi bilo sedaj težavno kaj takega izvesti. Zato smo mu hvaležni vsi občani.

BOŠTANJ OB SAVI. Pehotni izlet na praznik 14. t. m. na Log, ki ga je priredil tukajšnji Sokol in ne šola, ki je bila zaradi tega s prižnice neosnovano napadena, so misijonarji označili za demonstracijo proti veri in cerkvi. Zato je potrebno pojasnilo. Dan izleta je bil že mesec prej določen na nedeljo 17. t. m. Ko je pa društvo zvedelo, da se bo to nedeljo vršila misijonska procesija, je zaradi tega, da se izogne očitkom

izzivanja, samo od sebe preložilo izlet na praznik dne 14. t. m. Da izostane vsak hrup, je odgovadalo tudi domačo gasilsko godbo, ki bi se imela pridružiti izletu. Preložitev na prejšnjo nedeljo zaradi gasilske prireditve ali na naslednjo nedeljo zaradi binkošti, ko so odsotni voditelji sokolske dece, ni bila mogoča. Izlet se je vršil čisto mirno in je bil v vsakem oziru posrečen. Po izvedenih telovadnih točkah, igrah in skromni pogostitvi (deca in naraščaj sta dobila izključno le brezalkoholne pijače) so vsa deca, naraščaj in skupina članstva že pred 6. uro odkorakali iz Loga, tako da so bili lahko tudi najoddaljenejši že pred nočjo doma. Toliko v pojasnilo staršem sokolske dece in tudi onim, ki so na poziv gospodov iz župnišča izbrisali svojo deco iz Sokola. Za plačilo agitatorjem proti Sokolstvu bo pa že poskrbelo oblastvo. — Sokolsko društvo Baštanj.

ŠKOCIJAN PRI TURJAKU. V nedeljo 31. t. m. bodo priredili naši vrli gasilci veliko vrtno veselico z godbo, plesom, prosto zabavo in srečolovom. Ker bo na ta dan slovesno farno žegnanje, se vabijo prijatelji in prijateljice gasilcev, da se gotovo udeležijo prireditve, posebno ker je naše društvo še v dolgovihi! — Poročil se je član gasilnega društva g. Jože Jeršin, trgovec z živino iz Železnice, z gđ. Jeršinovo iz šentjurske fare. Priljubljenemu tovarišu želimo obilo sreče!

SODRAŽICA. V nedeljo 14. junija priredi naše gasilno društvo večjo gasilsko slavnost, združeno z blagoslovitvijo nove motorne brizgalne, katero si je društvo pred kratkim nabavilo. Ta prireditev bo menda ena največjih letos v območju ribniške gasilske župe. Že na predvečer bo podoknica kumu, častnemu članu in županu tov. Evgenu Ivancu in kumici ge. Samsovi, soprogi tov. in častnega člana g. Ivana Samse, ki si je stekel velike zasluge pri nabiralni akciji za nabavo brizgalne. V nedeljo bo budnica; ob 9. bo sprejem gostov, ob 10. pa sv. maša in blagoslovitev brizgalne. Po sv. maši bo defile gasilcev, razhod in promenadni koncert na trgu. Ob 3. popoldne bo slavnostni sprevod, nato pa velika vrtna veselica na vrtu ge. Maroltove. Na to prireditev opozarjamo že sedaj vsa okoliška društva in jih najvljudneje nanjo vabimo.

DOLNJE KAMENCE PRI NOVEM MESTU. Naše gasilno društvo tudi v zimski sezoni ni počivalo. Pridni gasilci so zbirali prostovoljne darove za novo motorno brizgalno in za gasilni dom. Zato na tem mestu izrekamo vsem darovalcem najiskrenejšo zahvalo. V predpustnem

času so naši pridni in delavni gasilci prirejali gasilne igre s petjem gasilske himne in igrali na štirih odrih. Tako so priigrali sredstva za streho Gasilnega doma. Tudi naša dekleta so prav lepo izvedla svoje vloge in se jim še za naprej priporočamo in jim kličemo: V delu, ki se opravlja v bratski ljubezni in v slogi, je moč! Dne 22. februarja se je vršil prvi redni občni zbor, na katerem so se soglasno odobrila vsa letna poročila in računi. Izvoljena sta bila nov poveljnikov namestnik tovariš Alojzij Murgelj in nov blagajnik tovariš Avguštín Rakoša. Naše društvo je spremljalo tri ustanovne člane na zadnji poti s častnim spremstvom. Zadnjega so spremljali tovariša Janeza Potočarja, mlinarja v Bučni vasi, ki je umrl dne 14. aprila. Vse umrle ustanovne člane, ki so podpirali naše gasilno društvo, ohranimo v častnem spominu! Preostalim naše sožalje! — Dne 7. junija bo blagoslovitev Gasilnega doma. Ob 10. uri se bo brala sveta maša za vse dobrotnike našega društva pri podružnici sv. Janeza na Dolenjih Kamencih, nato pa bo pohod k blagoslovitvi Gasilnega doma. Popoldne ob 3. uri se bo nadaljevala velika vrtna veselica pri tovarišu Antonu Osolniku na Muhaberu. Vljudno vabimo tovariše in prijatelje gasilstva na obilen poset naše proslave. Na pomoč!

VRHE PRI SLOVENJGRADCU. Čitateljem »Domovine« naznanjam, da mi je Vodnikova družba pred tremi leti izročila poverjenišvo. Iskreno vabim vse stare naročnike, čitatelje »Domovine« in druge čitatelje dobrega štiva, da se zglasite pri meni v svrhu naročitve Vodnikovih knjig. Članarina je 20 Din. Res je huda dandanes za denar, a to malenkostno vsoto že vsakdo lahko utrpi, da bo vesel v jeseni, ko bo prejel štiri in morda celo pet lepih knjig. Ako le enkrat čitaš Vodnikove knjige, jih boš stalno naročal. Dotično osebo, ki me je zaradi poverjenišva Vodnikove družbe zatožila v župnišču, samo pomilujem. — Mihael Čevnik.

ŠMARSKI SREZ. V našem srezu se gostilničarji pritožujejo, da se oblasva premalo ozirajo na njihov težavni položaj v sedanji obrtni in vinogradniški krizi. Gostilničar plačuje gostilniško takso, obrtni davek in druge davščine, a ne iztoči toliko vina, da bi iz teh dohodkov poravnal vse te davščine. Njegova nada je, da se bo v poletnem času njegov težavni položaj izboljšal. Takrat pa, ko bi imel gostilničar kaj izkupiti, dobi vinogradnik pravico vinotoča, in to v bližini gostilne 50 do 100 korakov proč. Prosil bi

Soteščan:

Izgubljena sreča

Povest iz vaškega življenja.

Brezar je povetil glavo. »Rajši deklo«, je pridrtil čez nekaj časa.

Rožancu se je zasmilil, ni mu hotel več nagajati. »Z otroki je križ«, mu je začel hladiti bolečino.

»Veliki otroci, velike skrbi«, je dostavila Urša. »Ako le kje na svetu, tukaj je nehvaležnost.«

Starec je kimal in vzdihoval: »Ivan dozdej ni bil tak. Bajtarica ga je zmešala...«

Rožanc ga je zagovarjal: »Fant se bo še premislil. Vsakdo pride naposled do spoznanja.«

»Takrat bo prepozno«, je vzdihnil Brezar.

»Upam, da ga boš prej omajal. Vem, da ne boš odnehal.«

»Hudo mi je, ker me danes ni poslušal. Prišel sem ti povedat, nikar mi ne zameri!«

»Kar pridita, Miha. Pri nas vama je vedno odprto. Kar sem rekel, drži; drugo se bomo še pomenili.«

Brezar ni mislil, da bo tako srečno opravil. Res mu niso postregli, kar tudi ne more zahtevati, čeprav so kaj pripravili. Kadar bosta snubila, tedaj ju bodo posadili za obloženo mizo. Rožanc je ponovil vabilo.

S takimi misli je stopal Brezar iz Potoka proti Razorju. Svetila mu je polna luna, ki se je po-

rogljivo majala med oblaki. V dolini so regljale zabe, kakor bi se mu posmehovale.

Prva hiša v Razorju je bila Sevčeva bajta. Nekje na peči je brlela lučka in dajala motno svetlobo. Okna so bila zastrta; vendar se ozko zagrinjalo ni povsod dofikalo okvira: tam se je videlo v sobo.

Koča je stala ob cesti. Brezar je slišal rahlo šepetanje. Stopil je k oknu in poslušal. »Nekdo je notri«, mu je zagomezelo po telesu.

Previdno je obrisal rosno šipo in pogledal v sobo. Na klopi pri peči sta sedela Ivan in Julka v tesnem objemu. »Mucka!« so mu šepetale ustnice. »Moja mucka!«

Ivan je bil dober mladenič, imel je mehko srce in blago dušo. Rad je imel živali, posebno mačke. Tak človek je menda dober zakonski mož, ki ne sovraži domače mačke.

Ko je sedel Ivan ob svoji nevesti, tedaj ji je hotel pokazati svojo iskreno ljubezen. Najti pa ni mogel izraza, v katerega bi izlil vse svoje občutke. Kje naj najde besedo, v katero bi se dalo spojiti vse, kar je čutil v njeni bližini. Vse to je mogel povedati edino le z besedico »mucka«.

Brezarju se je stemnilo pred očmi, zobje so mu šklepetali. »Capin!« je siknil na tihem. »Zdaj sem te zalezal.«

Pomiril se je in ugibal, kako bi ga spravil iz koč. Vpiti ne sme zaradi sosedov, ki niso vajeni razgrajanja.

»Ivan!« Zaklical je mirno in potrkal na okno.

»Oče«, sta si pošepnila in se odmaknila. Obe ma je bilo neprijetno.

»Domov!« je zarentačil. »Vol se je odvezal...«

»Saj ni res«, je dahnil Ivan. »Domov me spravljajo.«

»Pojdi, Ivan«, ga je prosila.

»Ne grem«, se je upiral.

»Porečejo, da te hujskam. Še bolj me bodo črtili.«

Ivan se je uklonil. Vdal se je zaradi Julke.

Med potjo je dohitel očeta, a ni izpregovoril besede. Sram ga je bilo, ker ga je zasačil pri vasovanju. Očetu pa je bilo toplo pri srcu; vest ga je hvalila, da je storil dobro delo.

III.

Vse je veselo, kar živi, a srce moje vendar ni.

Sevčeva Julka se ni zamerila le staremu Brezarju, marveč tudi ošabnemu Rožancu iz Potoka. Ivana nista črtila, ampak pomilovala. Vsemu je bila kriva bajtarica, ki mu je zmešala možgane.

Revica je doživela marsikako grenko uro. Neka večera, ko je sedela zunaj pri očetu, jo je napadel Brezar. »Zapeljivka!« jo je nahrulil. »Vlačuga!«

»Kaj pa imata?« je osupnil bolni oče.

»Sina mi zapeljuje. Pokvarjena deklinā!«

»Nič mi ni znano, Miha. Saj vidiš, da se komaj držim po koncu.«

»Posvari jo«, je robato zahteval. »Umreti boš moral.«

oblastva, da ukrenejo potrebno v zaščito gostilničarskega stanu, ki je močam davkoplačevalca.

SMARJE PRI JELŠAH. V proslavo 60letnice Finžgarjevega rojstva vprizori dramski odsek Sokola v petek dne 29. t. m. zvečer in v nedeljo dne 31. t. m. popoldne «Divjega lovca», narodni igrokaz s petjem v štirih dejanjih, pri katerem nastopi okrog 40 oseb. Upamo, da bodo okoličani v častnem številu posetili to igro.

ZIBIKA. (Smrt na kosa.) Dne 21. t. m. smo izročili materi zemlji ob obilni udeležbi prijateljev iz raznih občin šmarskega sreza napredno kmečko korenino, g. Stefana Pezdevška, po domače Peckovega Stefana. Pokojnik je bil star 70 let. Kak mesec dni pred smrtjo je še opravljal vsa kmečka dela. Bil je vzoren vinar, gradnik in skrben oče petim sinovom, ki so bili vsi vojaki v Jugoslaviji. Vsi njegovi otroci so marljivi in vzgledni. Najmlajši sin služi sedaj vojake. Blagi pokojnik počivaj v miru, tvoji družin pa naše sožalje!

RIBNICA NA POHORJU (Smrt na kosa.) Za posledicami kapi je umrl dr. Miha Podlesnik, okrajni zdravstveni referent in bivši ravnatelj mariborske splošne bolnišnice. Pokojnik je bil rojen v Ribnici na Pohorju kot sin kmečkih staršev. Kot zdravnik in človek je užival splošno spoštovanje. Blag mu spomin!

SV. ANTON V SLOVENSKIH GORICAH. Z veliko vneto se pripravljamo na naš drugi javni nastop. Vsi oddelki našega društva pridno vadijo, da javno dokažejo, kako zvesti Sokoli so z dušo in telesom. Da se o tem prepričate in da daste sodbo o našem celoletnem delu, posetite nas dne 4. junija. Videli boste, kaj zmoremo mi, kmečki bratje in sestre. Izlet k Sv. Antonu vam bo v prijeten užitek, ker zabave ne bo primanjkovalo. Vsakdo bo lahko poizkušal tudi svojo srečo v srečolovu z mnogoštevilnimi in krasnimi dobitki.

DOMAČE NOVOSTI

* **Kraljica v Dalmaciji.** Dne 22. t. m. se je pripeljala iz Beograda v Split Nj. Vel. kraljica na posest h kraljevičem, ki se mude že dalje časa v Splitu. Na kolodvoru so Nj. Vel. kraljico pozdravili ban primorske banovine, načelnik mesta in vojaški poveljniki. Narod, ki je kraljico spoznal, jo je navdušeno pozdravljalo.

«Povejte mi, kaj sem vam storila!» je bilo zahteva.

Brezar ni odgovoril dekletu, tako ji je pokazal svoje zaničevanje. Sevcu pa je očital: «Vem, kam zahaja moj sin. Od žalosti se bom razpočil.»

«Pa ga imej doma», mu je pohlevno zabrusil.

Takega odgovora se Brezar ni nadejal. Togočno je škrtnil z zobmi in rekel: «Potuho mu dajete. Vrata mu zaprite!»

«Nimam povoda, Miha. Kdor je pošten, lahko pride, kadar hoče.»

«Grešno shajanje trpiš v svoji hiši. Čakaj, boš že dajal odgovor!»

«Ali je kaj hudega, ako mladi ljudje malo pokramljajo?»

«Ne veš, kaj vse lahko pride iz tega. Kri ni voda...»

«Pri nas ga ne bo nihče pohujšal.»

«Priložnost ima.»

«Miha, skupaj sva rasla in se dobro razumela. Zakaj me sovražiš? Nisem ti storil krivice.»

Brezarju se je oglasilo sočutje. Rekel mu je mirneje: «Dekline primi za ušesa!»

«Vedno jo lepo učim. Zaradi tega menda ne bom trpel na onem svetu.»

Videl je, da pri starcu nič ne opravi, zato se je spravil nad Julko. Grozovito je spačil obraz, vse gube so se mu napele. Stisnil je pesti, da so pokali členi; oči so se mu zasukale in obrvi naježile. «Gorje ti, ako te še kdaj zasačim z Ivanom! Boj se me kakor smrtnega greha!»

* **Zanimiva razstava o napredku naše kraljevine** bo otvorjena dne 30. t. m. ob 9. uri popoldne v Jakopičevem paviljonu v Ljubljani. Razstavo priredi Centralni presburo predsedništva ministrskega sveta, ki je imel podobne razstave tudi že v inozemstvu in so se o njih inozemski državniki in znani novinarji izražali prav laskavo. Za nas bo ta razstava, ki bo v tabelah, številkah, fotografijah in podobnem kazala napredek naše države od leta 1919. do leta 1924. na vseh poljih javnega udejstvovanja, prav poučna. Posetniki velesojma naj nikar ne pozabijo obiskati razstavo, saj vstopnine ne bo. Otvoril bo razstavo ban g. dr. Drago Marušič.

* **Za ohranitev miru.** Kakor javlja AA, se bosta poleg drugih mest v državi tudi v Ljubljani in Mariboru ustanovila odseka Jugoslovanskega udruženja za spoštovanje in ohranitev miru.

* **Po 13 letih odlikovan.** V pozni jeseni 1918. se je vrnil po triletnem ujetništvu iz Rusije posestnik in sedanji župan pri Sv. Juriju ob Ščavnici g. Anton Pintarič. Komaj se je malo odpočil, že ga je ponovno pozval vojaški rog, da brani svojo novo domovino Jugoslavijo. Tako se je znašel v maju 1919. pod vrhom Košenjakom kot podnarednik telefonske stroke. Razvila se je huda borba med Avstrijci in našimi četami. Ves dan je telefon dobro funkcioniral, naenkrat proti večeru pa je bila pretrgana vez med četo in komando. Prezirajoč sovražni ogenj in šviganje krogel se je ojunal tedanji podnarednik in se vzpel iz rova, da zveže žico, ki se je pretrgala. Po daljšem trudu se mu je to tudi posrečilo. Vez med četo in komando je bila zopet vzpostavljena. Za ta junaški čin ga je kralj odlikoval z veliko srebrno kolajno za hrabrost, katera pa mu je bila šele pred kratkim izročena, ker ni bilo znano njegovo bivališče. G. Pintarič je edini v ljutomerskem srezu, ki ima to odlikovanje. Cestitamo!

* **Birma na binško praznika v Ljubljani.** Oba praznika je birmal v ljubljanski stolnici škof g. dr. Rožman 1691 otrok.

* **Slovensko gostilničarstvo za skupne gospodarske zbornice.** Na zboru zastopnikov gostilničarskih zadrug iz vse dravske banovine, ki se je vršil ob priliki gostilničarskega kongresa in vinske razstave v Mariboru, so bile soglasno sprejete številne resolucije. Na koncu zborovanja pa se je vršila še krajša debata o vprašanju zbornic. Pri tej priliki so zastopniki gostilničarskih zadrug soglasno zavzeli že ponovno izraženo sta-

Julka je jokala, dolgo se ni mogla utolažiti. Brezarjeve grožnje so ji padle kakor kamen na mehko dušo. Natančno je izpraševala vest, a ta ji ni ničesar očitala.

Čakalo pa jo je še hujše: časa trpljenja je bila šele načeta. Grozilo ji je preganjanje od Rožanca. Mati in Tinca sta jo hoteli uničiti. Začeli sta jo nesramno obrekovati.

Na Vrčičju so ustanovili dekliško družbo. Prednjačil ji je domači kaplan, ki je strogo pazil na članice. Pomagale so mu številne odbornice; vsaka večja vas je imela svoj nadzornico. Tem je bilo naročeno, naj vohunijo za dekleti. O vsem, kar so slabega zapazile, so morale sestaviti zapisnik.

Nadzorstvo nad dekleti v Razorju je bilo ponudeno Sevcu Julki, a ga ni marala sprejeti. Izgovorila se je, da ne utegne, ker mora streči bolnemu očetu. Razorška dekleta so se na tihem veselila, ker so ostala brez čuvarstva. To pa resnemu predniku ni bilo po volji. Toliko mladih deklet ni mogel pustiti brez nadzorstva.

Spomnil se je Rožančeve Tince iz Potoka. Povabil jo je na sestanek in jo posadil na prvo mesto. Gledala ga je nedolžno kakor svetnica. V naročje si je položila debel molitvenik z zlato obrezo. Kadar je gospod povedal kakšno genljivo, tedaj je pobožno povescila glavo.

«Tinca je dobro deklet», si je mislil. «Potok pa tudi ni daleč od Razorja.»

«No, Tinca, boš pa ti, boš pa ti», ji je ponudil nadzorstvo.

lišče, da je slovensko gostilničarstvo odločno za način skupnih zbornic za trgovino, obrt in industrijo, v katerih pa naj se dá gostilničarstvu zastopstvo v posebnem gostilničarskem odseku.

* **Smrt uglednega Savinčana.** Po dolgem in mučnem bolehanju je zatisnil v celjski bolnici oči g. France Schaur, bivši graščak v Brodeh pri Vranskem. V strašnih letih svetovnega požara je bil g. France Schaur žitni komisar za celjski okraj. Dočim so drugi komisarji gledali le na to, kako si bodo pridobili denarja in avstrijska odlikovanja, je blagi pokojnik, kolikor je mogel, ublažil krutost rekvizicij. Zaradi te njegove prizanesljivosti so ga proti koncu vojne tudi odstavili od komisarijata. Pokojnik je bil tudi vnet Sokol, podpornik društev in napreden mož. Časten mu spomin, njegovima hčerkama pa naše iskreno sožalje!

* **Razdelitev blagovnih skupin na ljubljanskem velesojmu.** Kakor smo že poročali, je razstavni prostor za XI. velesojem v Ljubljani že popolnoma zaseden in tudi porazdelitev prostora poedinim tvrdkam-razstavljalkam že izvedena. Paviljon E: stanovanska oprema, pohištvo in glasbeni instrumenti; na polodprtem prostoru pa plutovina in zamaški, čolni, pleteno pohištvo, vozovi in drugi kolarski izdelki. Paviljon F: strojna industrija (stroji za obdelovanje lesa, ključavničarje, kleparje, kovače), tiskarski, pletilni in mesarski stroji, poljedelsko orodje in fina mehanika; na polodprtem prostoru pa razni stroji, turbine, stavbni material in keramična industrija. Paviljon G: vsa kovinska industrija, kovine in kovinski izdelki (železo, jeklo, cink, baker, svinec, medenina), mlinski stroji, elektrotehnika, kemična industrija in avtomobili; na polodprtem prostoru pa poljedelski stroji in stroji za mlekarstvo (separatorji itd.), kotli za žganjekuho in hladilni aparati. Paviljon H: živilska industrija, parfumerija, pisarniške potrebščine, pisalni in računski stroji, šivalni stroji, kolesa in kožuvinarstvo; na polodprtem prostoru pa živilska industrija, galanterija in bižuterija. Paviljon J: avtomobili in radio; na polodprtem prostoru pa motorna kolesa in kolesa. V paviljonu L krasna in moderna higienska razstava, v paviljonu K pa umetniška razstava in razstava za radio. Paviljon M je vzel pod svoj krov tekstilno industrijo, paviljon N pa papir, lepenko, kartoteko, knjigoveznništvo, usnje in fotografije. V paviljonu O je nameščena posebna razstava obrtnikov dravske banovine, v češko-

«Ne vem, ali bom mogla.» Branila se je zaradi lepšega, v srcu pa se je čutila počesčena.

«Kaj ne boš!» ji je laskavo prigovarjal. «Z dčmačimi dekleti nimaš dosti opravila.»

«Pa res ga nimam», je boječe potrdila. Menila je, da ji gospod očita malomarnost, ker dozdaj še ni predložila zapisnika. Pa bi ga bila rada, a nima kaj povedati. Ali naj zatoži samo sebe? Vsa druga dekleta so bila starejša in so že preživela vihravo dekliško dobo.

Tako se je Tinci razširilo območje, podrejeno ji je bilo Razorje, kjer je imela družba obilo članic. «Zdaj se bo pa že kaj dobilo», se je veselila na poti od sestanka. Takoj je pričela iskati napake, da bi napravila poročilo.

Brezar je zaupal Rožancu, kako je zasačil sina pri vasovanju. Obljubil mu je molčati; ni pa se mogel premagati in je prelomil besedo. Povedal je zaupano Urši s pogojem, da ne bo o tem črhnila živi duši. Ob misli na dostojanstvo svoje hčere pa se ji je vzbudila žilica maščevanja.

«Sedi in piši», ji je velela nekega večera, ko so drugi odšli počivat.

Tinca je sedla in omočila pero, toda roka se ji je tresla: nikdar še ni pisala duhovnemu gospodu. Težko je bilo povedati z dostojnimi besedami, kar je morala zapisati.

Mati ji je narekovala: «Julija Sevc, po domače Sevcova Julka, se ukvarja z Ivanom Brezarjem, po domače z Brezarjevim Ivanom. Fant je dober kakor potica, a deklina ga lovi in zapeljuje.» (Dalje prihodnjič.)

slovaškem paviljonu pa češka industrija. Ves prostor pod milim nebom je popolnoma zaseden s poljedelskimi stroji, ki bodo povečini v obratu, potem bencinskimi motorji, avtobusi in tovornimi avtomobili, polnojarmeriki, stavbnimi materialom, zvonovi, hladilnimi napravami, oddelkom za prikazovanje modernega avtogenskega varenja in živilsko industrijo. Jestvinski in vinski oddelek je izpopolnjen z lepim zabaviščem (avtodromi, vrtljaki itd.). Legitimacije po 30 dinarjev upravičujejo do polovične vožnje po železnicah in parobrodih; dobivajo se na železniških postajah, pri denarnih zavodih, trgovskih in obrtniških organizacijah, «Putniku» in direktno pri velesejmskem uradu.

* **Vlom v ljubljansko banko.** Med binkoštnimi prazniki je neznan tat vlomil v prostore Obrtne banke v Ljubljani, strl veliko železno blagajno in odnesel iz nje blizu 100.000 dinarjev v domačih in tujih bankovcih in kovinskem denarju. Škoda je k sreči krita z zavarovalnino. Policija je šla tkoj na delo in je upati, da bo drzen tat kmalu za zapahi zopora.

* **Trije obtoženci beogradskega procesa obsojeni na smrt.** V soboto je bila razglašena pred begrajskim državnim sodiščem za zaščito države sodba v razpravi proti Andriji Tilmanu in tovarišem, ki so bili obtoženi zaradi nasilniške akcije, naperjene proti državi. Organizacija je imela svoje glavno središče v Pečuhu na madžarskem ozemlju, glavna voditeljica pa sta bila Ante Pavelić in Gustav Perčec, ki se stalno nahajata v inozemstvu. Ta dva sta z denarjem pridobila za svoje namene Tilmana in tovariše, ki so prihajali na Madžarsko, kjer so prejeli navodila, denar, orožje in razstreliva za nasilniške akcije na jugoslovenskem ozemlju in za atentate na vodilne osebe. Od vseh 15 obtožencev so bili trije, Seletković Mijo, Tilman Andrija in Kirchmaier Mijo, obsojeni na smrt na vešalih, drugi pa na 2 do 20 let ječe. Oproščen je bil le eden.

* **Bela kuga.** Jetika je huda bolezen. Z veseljem beležimo dejstvo, da se je posrečilo zdravstveni propagandi s številnimi predavanji, potujočimi razstavami, tiskom in drugimi sličnimi ustanovami prepričati ljudstvo, da je treba iskati takoj v začetku pljučne bolezni zdravniške pomoči, ker je jetika ozdravljiva, če se zdravljenje pravočasno začne. V naši državi boluje za to boleznijo še vedno en milijon ljudi. Jetika ne pozna ne starosti ne stanu. Kaj moraš vedeti o jetiki, ti nazorno pove oddelek v higienskem muzeju na Ljubljanskem velesejmu.

* **Naval kobilic v zetski banovini.** Ban zetske banovine je sporočil kmetijskemu ministrstvu, da so se v nekaterih srezih banovine pojavile v velikih množinah kobilice. Sklenjeni so bili potrebni ukrepi, da se te nevarne škodljivke ugonobe.

* **Huda nesreča v kamnolomu.** V kamnolomu posestnika Ivana Moškotevca v Sibeniku pri Svetem Juriju ob južni železnici sta bila zaposlena pri pripravljanju gramozu 31letni delavec Miha Jančič in 30letni delavec Franc Plauštajner. Te dni sta hotela razstreliti neko večjo skalo in sta namestila v njej dinamični naboj, ki pa je prehitro eksplodiral. Oba delavca sta obležala z nevarnimi poškodbami na glavi in na nogah. Še isti večer sta bila prepeljana v celjsko javno bolnico, odkoder pa so ju, ker imata nevarno poškodovane tudi oči, spravili z vlakom na očesni oddelek ljubljanske bolnice.

* **Smrtna nesreča v gozdu.** Dne 15. t. m. je Janez Mali, železniški premikač v pokoju, naložil s sosedovimi v gozdu voz stelje. Ko je bil voz naložen, so ga hoteli še povezati. Mali je klečal na vozu, omahnil in padel z voza tako nesrečno, da si je zlomil tilnik in takoj umrl. S ponesrečenim očetom je bila tudi petletna hčerka, ki je bridko jokala poleg negibnega očeta.

* **Nenadna smrt 12letnega dečka.** Na Studencu pri Ljubljani se je pripetila nenavadna smrt na nesreča. Ponesrečil se je 12letni Ludovik Kokalj, sin delavke v papirnici. Mati se je odpeljala s kolesom od doma, sin pa je stekel za njo po cesti. Skoro jo je dohitel, ko se je spotaknil, padel in

obležal. Mati je skočila s kolesa in pogledala, kaj je sinu. Prenesla ga je do bližnje gostilne pri Grumu, kjer je deček v nekaj minutah izdihnil.

* **Požar pri Poljčanah.** V noči na nedeljo 16. t. m. je vpepelil požar gospodarsko poslopje posestnika Kidriča Janeza v Gornjih Lažah pri Poljčanah. Ogenj se je razširil tudi na hišo, ki je istotako zgorela. Obenem s poslopjem so zgoreli vsi poljski pridelki in vse pohištvo.

* **Obiskovalcem ljubljanskega velesejma.** Velesejmska uprava je tudi letos izdala kakor druga leta permanentne legitimacije po 30 Din. Z njimi je združena udobnost polovične vožnje pri potovanju na velesejem in na povratku. Pri odhočni postaji je treba kupiti celo vozno karto in istočasno dati žigosati legitimacije. Velesejem obisk potrdi, nato se dá ob povratku žigosati pri postajni blagajni v Ljubljani legitimacija, vozni listek pa velja potem za brezplačno vožnjo nazaj. Zato pri odhodu ne oddajte karte postajnemu vratarju, ampak jo dobro shranite. Legitimacija mora biti od imetnika svojeručno podpisana. Legitimacije se dobe v vseh večjih krajih po vsej državi, naroče se pa lahko z dopisnico pri velesejmskem uradu. Za zdrava in cenena stanovanja hotelih in pri privatnikih je preskrbljeno.

* **Največja razstava kmetijskih strojev in orodja.** Razstava strojev na ljubljanskem velesejmu od 30. t. m. do 8. junija bo dosežanje še znatno prekoslila. Razstavljeni bodo vsakovrstni stroji od preprostega do najbolj dragega in za vse vrste gospodarstva. Nudena bo velika izbira kmetijskega orodja in strojev za mlekarstvo. Večina strojev, ki bodo obsegali približno dva tisoč kvadratnih metrov razstavnega prostora, bo v obratu. Razstave se udeležijo domače in tuje tvrdke, zlasti češkoslovaške, avstrijske, nemške, madžarske, francoske, ameriške, švedske in danske. Kmetijske stroje razstavi 29 tvrdk, kmetijsko orodje 16 tvrdk, male bencinske motorje za pogon strojev 3 tvrdke, stroje za mlekarstvo 4 tvrdke. Vsak imetnik velesejmske legitimacije, ki stane 30 Din, ima pravico do polovične vožnje po železnici. Naročite legitimacije pri razprodajalcih ali direktno pri velesejmskem uradu v Ljubljani. Dopisnica zadostuje. Lahko pa kupite tudi navadno vstopnico za enkratni vstop, ki stane 10 Din. Kmetovalce opozarjamo, da bodo razstavljeni na velesejmu najrazličnejši predmeti. Omenimo naj samo še zvonove, gasilno orodje, jermenaste izdelke, verige, različne vozove, kolosa, obleko, čevlje, sirarske izdelke. Legitimacije prodajajo denarni zavodi, večje železniške postaje in velesejmski urad, ki jih na zahtevo vsakomur pošlje.

* **Nesreča pri delu.** Med delom je 19letnemu viničarju Dominiku Mercu v Jareninskem dolu odletela sekira v levo nogo in ga hudo poškodovala na stopalu. Zaradi težke poškodbe so ga morali prepeljati v splošno bolnico v Maribor.

* **Po nesreči je ustrelil svojega očeta** Janeza Prežlja na Breznici pri Jesenicah 17letni Janez Preželj, vodoinštalaterski pomočnik v Ljubljani, ki je prišel za praznik domov na dopust. Ogledeval si je na binkoštno nedeljo revolver, ki se mu je sprožil in je krogla zadela očeta v trebuh, da se je ta zgrudil takoj na tla. Ponesrečenca so hitro odpeljali v ljubljansko bolnico, a je že med potjo, v Šiški, izdihnil. S pokojnikovo rodbino, ki ji je žalostno naključje vzelo družinskega glavarja, splošno priljubljenega moža, sočustvuje vsa vas.

* **Smrt v divji strugi Vintgarja.** Nedavno se je napotil 22letni Lojze Ozebek, doma z Blejske Dobrave, v strmine soteske Vintgarja z namenom, da bi nabiral šmarnice. Iz nepojasnjenega vzroka pa je mladenič padel z velike višine v divjo strugo reke Radovne in obležal z razbitimi udi na neki skali. Od kopnenja snega in od zadnjega deževja narasla Radovna je odplavila nesrečnega mladeniča po strugi navzdol, kjer se je truplo ustavilo pri grabljah jezu. Tu so našli strojniki elektrarne truplo ponesrečenca in ga spravili na suho. Vsa okolica sočustvuje z nesrečno rodbino, ki ji je nesreča iztrgala iz nje srede zastavnega mladeniča.

* **Tatinska cigana.** Okrog Toplice na Dolenjskem se potepata dva cigana, 40letni Ferdinand in 23letni Matija Brajdič, ki kradeta kakor srake vse, kar jima pride pod roko. Zlasti veliko veselje pa imata do kokoši, ki sta jih pokradla tam lepo število. Te dni ponoči sta se zglasila tudi pri Mariji Ravbarjevi v Vavti vasi in izpraznila kokošnjak.

* **Junak, ki je napadel spečega nasprotnika.** V vasi Brestu pri Tomišlju se je pripetil zahrbtn napad. Vaški fantje so imeli zelo na piki 18letnega hlapca Viktorja Vaha, ki jih je preganjal, ko so hoteli vasovati tam okrog hiše. Ponoči se je splazil eden fantov v hlev, kjer je Vah spal, in ga napadel. Udaril ga je s kolom po glavi. Vah je dobil zelo hude poškodbe na glavi, Prepeljali so ga v bolnico.

* **Pes ga je pregнал.** V noči od 20. do 21. t. m. je bil poizkušen vlom v slovenjebistriško gostilno g. Jakoba Zuraja ob cesti, ki vodi v Gradišče. Storilec je razbil šipe na nizkem kuhinjskem oknu in jih spretno izluščil iz okvira. Pri tem delu se je tudi nekoliko ranil, ker je bilo videti precej krvavih madežev na opažu. Ko si je pripravil prosto pot v kuhinjo in odtod tudi v gostilniške prostore, ga je čuječi domači pes zmotil in pregнал.

* **Neznani tat je odnesel srebrnino.** Nedavno ponoči je neznan zlikovec vlomil pri posestniku Petkoviču v Visolah. Splazil se je po lestvi skozi podstrešje v pritlično stanovanje in neovirano pokradel precej dragocene srebrnine in druge opreme.

* **Pred malim senatom novomeškega okrožnega sodišča** se je moral zagovarjati 22letni posestnikov sin Franc Primčulič iz Planine pri Kostanjevici. Primčulič je bil obtožen, da je v noči 23. novembra lani ob priliki oglarjenja zabodel z nožem 33letnega tesača Martina Kodriča od Sv. Križa v levo stran prsnega koša in mu prizadejal smrtnonevarno poškodbo. Obtoženec je dejanje odkrito priznal. Glede na njegovo priznanje in dosežanje neoporečnost mu je sodišče prisodilo le 18 mesecev težke ječe.

* **Vlomilčev plen v kmečki gostilni.** V vasi Dobovec pri Sv. Juriju pod Kumom je bil izvršen te dni v hišo posestnika in gostilničarja Filipa Grebenca izredno drzen vlom. Neznani svedrovec se je priplazil do Grebenčeve hiše pozno ponoči in vdrl skozi okno v poslopje, kjer je ukradel okrog 9000 dinarjev v gotovini. Tatu še niso izsledili.

* **Plen iz starega vloma.** Hišno preiskavo je napravilo orožništvo pri posestniku Mrvarju v Gotni vasi, kjer je bival od leta 1925. njegov najmlajši brat Janez, ki je zašel na kriva pota. Janez je v družbi znanega Jožeta Stangla, ki je iz iste vasi, leta 1925. vlomil v Arkov hotel v Ribnici in pokradel več zlatih in srebrnih predmetov, ki jih je skrnil na bratovem domu. Orožništvo je pri preiskavi našlo in zaplenilo 12 srebrnih vilic, 8 nožev in 4 srebrne žlice, ki izvirajo od te tatvine. Srebrnina se je izročila sodišču.

* **Obsodbe zaradi prekoračenja meje.** Ker je šel brez oblastvenega dovoljenja čez mejo v Jugoslavijo, je bil 26letni Karel Pavšič iz Gorice obsojen od italijanskih oblastev na 160 dni zopora in na denarno kazen 240 lir. Brata Stanislav in Josip Mučič, prvi star 21, drugi 29 let, sta tudi prekoračila mejo brez predpisanega dovoljenja. Obsojena sta bila v Gorici v odsotnosti vsak na 2000 lir denarne kazni. 24letni Fran Uršič iz Vrtojbe je šel v Jugoslavijo brez potnih listin. Baš ko so ga v Gorici obsodili na sedem mesecev zopora, se je vrnil domov. Uršiča so orožniki takoj uklenjenega odgnali v goriške zapore.

* **Žrtev prevelikega zaupanja.** Pred dnevi se je klatil po krški okolici okrog 30 let star možki in povpraševal za delom. Oglasil se je tudi pri posestnici Verkovi Neži pri Sv. Petru na Medvedjem selu, proseč jo, da ga zaposli, in posestnica ga je res sprejela za hlapca. Predstavil se ji je kot Alojzij Belgin iz krške okolice in ji izročil tudi poselsko knjižico, katere pa gospodinja v velikem zaupanju niti pogledala ni, temveč jo je

shranila kar v omaro. Novi hlapec se je kazal delavnega in si tako pridobival zaupanje. Ko je pa bila pred dnevi gospodinja na njivi, je hlapec izrazil priliko, odprl omaro, vzel poselsko knjižico in si prilastil tudi shranjen denar v skupnem znesku 3500 Din, na to pa pobegnil.

* **Naplačila je zbiral.** V okolici Litije in drugod se je potikal že več tednov 32letni France Gračner, pristojen v Kozje. Zastopal je zagrebško tvrdo Kamenovič i drug. Gračner je ponujal blago zelo poceni in so mu ljudje radi sedali na lim. Delal je številne zaključke in pri tem dosledno zahteval naplačila, dočim naročnitve svoji tvrdki sploh ni pošiljal. Za njegovo poslovanje je tvrdka izvedela šele po daljšem času in ga skrbneje nadzirala. Fant pa je to kmalu začutil, se preselil v druge okraje in tam nadaljeval svoje posle. Nanj je bila opozorjena tudi ljubljanska policija, ki ga pa takrat ni mogla izslediti, ker se je v Ljubljani, kjer je imel prijavljeno tudi svoje stanovanje v Slomškovi ulici, mudil samo po nekaj dni. Čuteč se preganjanega, se je umaknil v Celje, misleč, da bo tamkaj bolj varen. A te dni ga prijela tamošnja varnostna oblastva in ga spravila v zapor. Kakor je ugotovljeno, je Gračner oškodoval svoje žrtve za okroglih 10.000 Din.

* **Bralce in brakle** našega lista opozarjamo na oglas družbe Commerce v Ljubljani, Tavčarjeva ulica št. 2, I. nadstropje.

* **Ko se začno krvne cevi poapnjevati,** deluje uporaba naravne **Franc Jožefove grenčice** za redno izpraznjenje črevesa in zmanjša visok naval krvi. Mojstri zdravniške vede priporočajo pri starostnih pojavih različne vrste **Franc Jožefovo grenčico**, ki odpravi zastajanje v želodčnem črevesnem kanalu in leno prebavljanje ter omiljuje dražljivost živcev. **Franc Jožefova grenčica** se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Belokrajinski glasnik

Velik požar v Kovači vasi. Dne 21. t. m. zvečer okoli 9. ure je začel goreti skedenj g. Kastelca v Kovači vasi. Ker je bilo vetrovno vreme in strehe slamnate, se je ogenj hitro razširil še na Kastelčevo hišo, na sosedovo hišo in tri skednje. Vse je zgorelo do tal. Gasilna društva iz Starega trga, Predgrada in Nemške Loke so z neumornim prizadevanjem omejila ogenj, da se niso vnela še druga poslopja. Vzrok požara je neznan. Kastelec je bil za malenkost zavarovan.

Iznajdljiva žena

Pravijo, da je pijanost neozdravljiva. Dozdaj še menda nimamo pravega leka za to bolezen. Toda, kar še ni uspelo zdravilu, se je posrečilo Petački, preprosti kmetijski ženi.

Dobila je možička, katerega je imela silno rada. Tudi on jo je ljubil, imel pa je napako: rad se ga je nacukal in tedaj je rogovilil. To pa ženi ni bilo po volji. Jezila se je in jokala. Kadar je bila najbolj žalostna, tedaj je zapela:

«Nej bo dobro al hudo,
hotla si imet tako.»

Vendar pa ni nehala ugibati, kako bi ga izpreobrnila. Marsikaj je bila pripravljena storiti, vendar ne tako, da bi mu škodovala.

Petač je bil silno praznoveren. Rad je govoril o strahovih, posebno kadar je bil natrkan. Tedaj ga je vedno strašilo. Videl je same bele žene in črne mačke. Pot od krčme pa do doma je vodila po samoti mimo podrtega znamenja, kjer so ljudje nekdanj videli prikazni.

Nekega večera se je Petač zopet dolgo zamudil. Ura je odbila enajst, pa ga že ni bilo od nikoder. Mico je skrbelo, kam bo padel in kako se bo udaril. Vzela je belo rjuho ter mu šla naproti. Namenila se je, da ga bo nekoliko postrašila.

Za grmom ob podrtem znamenju ga je počakala. Kmalu je slišala štorljanje po kamenju

in godrnjanje. Mož je preganjal vinske duhove. Proti znamenju pa je kar utihnil. «Tukaj pa le mirno,» si je zapovedal, «sicer jo boš izkupil.»

Petačka je videla, da je mož precej «nadelan.» Pograbila jo je sveta jeza. Brž je ogrnila rjuho in počenila kraj poti. Petač je snel klobuk in pričel moliti. Že jo je mislil ubrati čez polje proti domu. Mica pa, ne bodi lena, jo je mahnila za njim. Oklenila se ga je okrog vratu in se mu obesila na hrbet.

Strašno je zastokal pod nepričakovanim bremenom, na pomoč je poklical vse svetnike. Nazaj se seveda ni upal ozreti, bil je prepričan, da nese belo ženo. Delal je velike korake, znoj mu je lil curkoma po obrazu.

Za ovinkom blizu doma mu je breme nena doma odpadlo in se hitro pognalo proti njegovi hiši. Mož je ves zmučen tekkel domov in se zaletel v vrata. Mica je bila že doma in se mu je znotraj oglasila.

«Odpri, brž, brž!» je norel pred vrati.
«Prej bi bil prišel,» mu je zabrusila v obraz.
«Mica, nikoli več! Ne veš, kaj se je zgodilo.»
«Nalezel si se ga zopet, pijanec!»
«Smrt sem nesel. Pri znamenju se me je oklenila...»

Pravil ji je na dolgo in široko, kako se mu je zvalila na hrbet in kdaj jo je zopet izgubil.

«Prav, prav,» mu je privoščila, «zakaj se pa klatiš ponoči po oštarijah!»

«Nikoli več, Mica.» Napravil je obljubo, katero je držal vse življenje. Iznajdljivost njegove žene ga je pretvorila v treznega gospodarja.

S o t e š č a n.

GAZELA TERPENTINOVNO MILO
PERE NAJUSPEŠNEJE.

Dobite ga v vsaki boljši trgovini.

Izpreobrnjeni Jud

Tedaj, ko je še Kristus bival na svetu in med ljudi sejal seme usmiljenja in ljubezni, je v nekem mestu v Judeji živel človek, ki je bil zelo bogat, a tudi zelo zloben, trdosrčen in lakomen. Njegovega denarja so se držali človeški žulji, solze in kri. V mestu je imel veliko gostilno, kamor so zahajali ljudje iz vseh delov sveta. Zlobni krčmar je marsikaterega svojih gostov grdo osleparil, okradel ali celo umoril. Kdor je imel mnogo denarja pri sebi, ni bil varen za življenje pri njem.

Zgodilo se je nekega večera, da je v njegovo krčmo prišel tudi Kristus s svojimi apostoli. Na zahtevo jim postreže lokavi krčmar z jedjo in s pijačo. Ker so hoteli tam ostati čez noč, je Kristus naročil gostilničarju, naj pripravi dve sobi za prenočišče, eno za njega, drugo za apostole.

Kristus je prenočišče tudi takoj plačal. Ko krčmar vidi njegovo z zlatniki napolnjeno listnico, se mu zbudi v srcu pohlep, iz katerega se porodi črna nakana. Gostilničar sklene, da bo ponoči umoril tega bledega, bogatega tujca in ga oropal.

Tujci odidejo k počitku. Ker so bili apostoli silno utrujeni, so takoj trdno pospali. Le Kristus ni zatisnil očesa. Njemu vsevednemu je bil znan krčmarjev črni naklep. Čakal je njegovega prihoda, hotel ga je kaznovati za njegova zlodejstva.

Mirno in tiho je ležal Kristus v svoji postelji. Prišla je polnočna ura. Zdaj se odpro vrata in v

sobo se priplazi krčmar z dolgim nožem v roki. Hitro smukne zlobnik h Gospodovi postelji, da izvrši svoje krvavo delo. Že je dvignil nož, a tedaj se je na Kristusovo povelje hipoma izpremenil v ogromnega črnega vola.

Drugo jutro veli Kristus svojim spremljevalcem, naj črnega vola odvedejo. Apostoli ubogajo. Volu privežejo na roge konopec in ga odtirajo s seboj.

Hidijo dolgo, dolgo, čez drn in strn, da vol še komaj vlačí trudne noge za seboj. Slednjič se ustavijo pred neko veliko kmetijo. Kristus pokliče gospodarja k sebi in ga prosi, naj njegovega črnega vola vzame v rejo za nekaj mesecev.

«Ta vol je čudovita žival, ki se hrani s samim zrakom,» pripoveduje Kristus. «Moj vol ne je in ne pije, a dela za deset drugih. Dovolim vam, da z njim opravljate vsa kmetijska dela. Z njim lahko počnete, kar hočete, samo ubiti mi ga ne smete. Čim težje delo boste naložili volu, pridneje in hitreje ga bo izvršil.»

Rade volje vzame kmet vola v rejo, a Kristus in apostoli odidejo dalje. Za v vola izpremenjenega krčmarja so zdaj nastopili hudi dnevi. Dan za dnem je moral opravljati najtežja dela na polju in v gozdu. Toda po celodnevem trdem delu ni prejel niti mrvice krme, pač pa so ga kmetovi posli ljuto pretepali. Vse leto ni dobival izpremenjeni Jud za svoje delo ničesar drugega, kakor številne udarce z bičem.

Ob začetku drugega leta se je Kristus zopet pojavil na oni kmetiji ter vprašal gospodarja, ali je z njegovim volom ravnal tako, kakor mu je naročil. Kmet mu je zagotavljal, da je ravnal z živinčetom do pičice po njegovem naročilu. Nato začne prositi Kristusa, naj mu proda tega vola. Ponujal je zanj dokaj visoko vsoto zlatnikov.

Kristus mu veli, naj privede vola iz hleva. Gospodar gre in pritira v žival izpremenjenega krčmarja. Ko vol opazi Kristusa, začne bolešno tuliti. Zdajci poklekne pred Gospoda, povesti glavo, a iz oči mu jamejo kapati grenke solze kesanja. Strme je gledal kmet to volovo početje in ni verjel svojim očem.

Blagemu Kristusu se je izpokorjeni Jud začel smilil. Položil mu je roko na glavo in rekel:

«Bodi zopet človek in hodi za menoj! Mnogo si grešil, a si delal trdo pokoro, zato so ti grehi odpuščeni.»

Pred očmi osupljenega in prestrašenega kmeta se je črni vol v hipu izpremenil v človeka ter odšel za Kristusom. V bližnjem mestu se je nekdanji krčmar dal krstiti. Prejel je ime Lukež. Pridružil se je Kristusu in postal eden najvernejših učencev in najvnetejši apostol Sina Božjega.

V spomin kazni in izpreobrnjenja apostola Lukeža slikajo poleg osebe tega svetnika tudi podoba vola.

E d v a r d.

IZ POPOTNIKOVE TORBE

POLJANSKO PISMO.

Šale na račun kontrabantskih romarjev. — Dobra sadna letina se obeta. — Bolezen med čebelami. — Motorna brizgalna v Poljanah. — Smrt zvestega «Domovinarja».

Poljane, maja.

Zadnji čas je bilo v dolini mnogo govorjenja o kontrabantskih romarjih od Sv. Eme. Med temi romarji so bili tudi ljudje iz naše doline, iz krajev med Selško in Poljansko dolino. Bandero, v katerem je bil saharin skrit, je bilo pred časom celo blagoslovljeno kot romarsko bandero v poljanski župni cerkvi, hranilo se je pa v javorski. Zdaj je spravljeno v Radovljici in nihče se noče zglasiti in ga priznati za svojo.

Na ta račun je bilo zbitih že dokaj šal. Menda je prišlo zaradi tega tudi že do lasanja med nasprotniki in romarji samimi. Nihče noče ničesar slišati o nošenju romarskega bandera in Marijinega ali Eminega kipa. Pravijo, da so jih finančni stražniki kar obkolili na Jesenicah, namesto da bi jih najprej vprašali, ali imajo kaj za carinjenje. Seveda je to le izgovor. Kdor nima slabega na-

mena, ne spravlja takih reči v bandero in v votlino svetniških kipov.

Morda bo to le izpametovalo tiste, ki silijo ljudi na božja pota v tuje kraje. Imamo doma dosti cerkva in slovečih božjih potov, kjer molitev prav toliko zaleže kakor v tujini.

V dolini je mnogo vnetih čebelarjev. Zal, letos veliki čebelarji še nimajo nikakih rojev. Čebele so začele kar pešati in več čebelarjem je poginilo že precej panjev. Menda je prišla med čebele neka bolezen. Hrana ni vzrok temu, saj so bile čebele dobro prehranjene.

Gasilno društvo v Poljanah si je nabavilo motorno brizgalno ki stane čez 40.000 Din. Na binkoštni ponedeljek popoldne so jo preizkusili. Visoka je poljanska cerkev, pa je neslo vodo še čez streho. S to napravo smo dobro zavarovani za primer požara, kjer bo dovolj vode pri rokah.

Na binkoštni ponedeljek zjutraj je umrl po kratki boleznii posestnik g. Martin Brenc, po domače Postotnik, v Gorenji vasi. Bil je velik prijatelj «Domovine». Naj bo dobremu možu, o katerem bomo še pisali, ohranjen blag spomin!

TREBANJSKO PISMO.

Trebnje, ob koncu maja.

Zopet se je nabralo nekaj novic, ki bodo zanimale cenjene bralce «Domovine».

Mnogo se govori, da se bo kmalu izvršila pregrupacija občin, tako da bo obsegala ena občina ves sodni okraj, kar bi bilo res najpraktičnejše.

Občina je uredila vprašanje glede kuluka in se bo poprava cest izvršila še ta mesec. Za nadzornika vsega dela v trebanjski in mirnški občini je imenovan župan gosp. Josip Zupančič iz Trebnjega. Ceste in pota so res v slabem stanju in treba bo temeljitega dela.

Predzadnji nedeljo je imel občinski odbor v Trebnjem svojo redno sejo, na kateri se je razpravljalo tudi o podpori Sokolu in brezplačnem odstopu stare občinske pisarne Sokolu za telovadnico. Žal je občinski svet odklonil podporo, a za uporabo sobe pa zahteval 500 Din letne najemnine s pripombo, da občina nima denarja. Pripomnimo pa samo toliko, da je naklonila občina lepo vsoto gasilnemu društvu in enako odboru za postavitev spomenika padlim vojakom. Naj še dodamo, da sta od 24 odbornikov le dva člana Sokola, in to župan g. Zupančič in g. Tomić Viljem, ki je podstarosta. Sokol se vkljub tem oviram prav dobro razvija.

V nedeljo 17. t. m. dopoldne je predaval učitelstvu novomeškega in krškega sreza sokolski predavatelj br. Ivan Lavrenčič iz Maribora o sokolski telovadbi v šoli. S svojimi izvajanji, ki jih je ponazoril z nastopom dece, je odprl zopet novo pot v sokolske šolske telovadnice. Zbranih je bilo preko 70 učiteljev, prisoten pa je bil tudi sreski nadzornik g. Pirnat iz Novega mesta. Popoldne je predaval br. Lavrenčič še v prednjaški šoli posebej o sokolski vzgoji dece in članstva s posebnim oziranjem na kmečke prilike.

Istega dne se je vršil v občinski pisarni zbor prosvetarjev Mirnskega sokolskega okrožja in tehničnega vodstva okrožja, na katerem se je določil točen program prosvetnega in tehničnega dela v okrožju. 14. junija bo I. okrožni zlet v St. Rupertu, jeseni pa bodo obvezne okrožne tekme v Trebnjem. Sokolska misel se polagoma budi v sedaj tako zaspanem koncu naše Dolenjske.

V torek 19. t. m. je imel upravni odbor Sokola v Trebnjem svojo redno mesečno sejo prvič v sokolskih prostorih. Na seji se je sklenilo po poročilu gradbenega odseka, da se prične zidati sokolska dvorana v zvezi s posestnikom g. Zurcem. Stavba bo na lepem kraju in sredi vasi ter bo dovršena že do jeseni.

Dne 31. t. m. ob pol 4. bo slovesen zaključek društvenega prednjaškega tečaja z akademijo vseh oddelkov društva na travniku g. Bukovca pod gradom. Posetite nas!

V nedeljo 7. junija ob 8. zvečer bo gostoval na trebanjskem sokolskem odru mokronoški so-

kolski odsek z Gogoljevo veseloigro «Ženitev», ki je bila nedavno v Mokronogu prav lepo igrana. Ne pozabite te prilike! —ar.

MORAVŠKE NOVICE.

Vodovod. — Odlikovanje. — Tatvina umetnih ključev. — Dva požara. — Smrt našega rojaka na poti iz Argentine.

Moravče, v maju.

Gradnja moravškega vodovoda hitro napreduje. Dolžina jarka za cevi bo znašala 5 kilometre. Usmerili so ga s Pogleda od studenca po kamenitem gozdu, kjer je bilo treba sekati korenine in drobiti debelo skalovje. Delo je bilo počasno in naporno. Kar so tukaj zamudili, pa so nadomestili na planoti zunaj gozda. Na gričku nad Moravčami so kopanje jarka začasno ustavili in pričeli graditi rezervoar, ki bo meril 72 kubičnih metrov. Čim dospejo naročene cevi, bodo delo nadaljevali. Vodovod bo do kresa dograjen in ga bomo slovesno izročili svojemu namenu. Ta zgodovinski dan pa Moravčani že težko pričakujemo. Kar presenečeni smo in komaj verjamemo, da se bodo skoro uresničile nade, katere smo toliko časa gojili. Nezadovoljni so le naši delavci, ki so pričakovali, da bodo pri gradnji več zaslužili.

Županovanje danes ni več igraka. Naši župani so po večini zaposleni s kmetijstvom, doma pa jih čaka kup uradnih spisov, katere je treba reševati zvečer po storjenem delu. Pa koliko je še drugih opravkov: ukvarjanja s strankami in uradnih potov. Za nameček je župan mnogokrat deležen obiranja zgovornih domačinov, zakaj vsem ljudem še Bog ne more ustreči. Kakor drugod, tako je tudi v Drtiji, kjer načeluje občini že sedmo leto župan g. France Ribič, ki je obenem lastnik treh posestev. Vzlic temu pa je mož občudovalno delaven za blaginjo svojih občanov, kar je našlo priznanje na najvišjem mestu. Nj. Vel. kralj Aleksander ga je nedavno odlikoval s križcem sv. Save 5. vrste za državljanske zasluge. Vobče priljubljenemu županu iskreno čestitamo!

Za veselimi poročili pa pridejo žalostne novice. Moravškemu ključavničarju Birku je bilo nedavno vlomljeno v delavnico. Neznani vlomilec je prerezal ponoči v oknu šipo in odnesel nad 40 umetnih ključev. Drugih predmetov se ni dotaknil. Bržkone je izvršil tatvino kak postopač, ki je prišel na ta način do prepotrebnega orodja. Ali pa je bil novinec in se hoče šele posvetiti umazanemu poklicu.

Na Vrhu pri Sv. Nikolaju je bilo pred dnevi veselo in živahno. Obhajali so ženitovanje in vozili balo. Zvečer okrog 10. ure pa se je nenadno posvetilo. Pri Jemcu je nastal ogenj, ki je vpepelil hišo in gospodarsko poslopje. Vsaka pomoč je bila izključena, ker je manjkalo vode in so ljudje prispeli šele, ko sta bila lesena hiša in hlev že v plamenih. Zgorelo je vse do zadnjega ogorka. Nesreča je olajšana s tem, ker biva posestnik Jemec z družino v Moravčah na svojem drugem posestvu in je škoda vsaj delno krita z zavarovalnino. Zažgala je hudbna roka. Te dni zvečer pa je gorelo v Moravčah. Posestniku Kramarju je uničil ogenj lepo urejeno gospodarsko poslopje. Zgorelo je mnogo gospodarskega orodja, med drugim tudi mlatilnica in vozovi. Vrlim domačim gasilcem se je posrečilo oteti kozolec dvojniki in obvarovati okolico, pričemer se je bolj kakor kdaj pokazalo, kako nujno je potrebna motorna brizgalna. Posestnik je oškodovan za težke tisočake. Ogenj je bil očitno podtaknjen. Baje so videli neznanca, ki je bežal med požarom v smeri proti Črnemu grabnu, nad katerim je gorelo nekje v hribih istega večera po 10. uri. Sodijo, da je tamkaj zapalil isti požigalec.

Pred dvema letoma je odšel v Argentino moravški rojak, mladenič Gorjup Jakob iz Rudnika pri Moravčah. Gnalo ga je strepenenje po boljšem zaslužku. Posrečilo se mu je nekaj prihraniti, ni pa mogel pozabiti svoje domačije. Na

pomlad se je namenil povrniti. Vkrcal se je na francoski parnik «Florido», kateremu se je pripetila nekje ob španski obali huda nezgoda. V gosti megli je trčila ob parnik neka druga ladja. Strašen sunek je zahteval več smrtnih žrtev. Med njimi je bil tudi naš rojak Jakob, kateremu je zdrobilo prsi, kakor je povedal njegov sopotnik, ki se je v usodnem hipu pravočasno umaknil. Smrtno poškodovanega so spravili z drugimi ponesrečenci v bolnišnico, kjer je že drugi dan umrl. Pokojni Jakob je bil mirna duša, dober pevec in igravec. Njegov sopotnik pripoveduje, da je bil ves čas na parniku nekam otožen, kakor da je slutil, kaj ga bo zadelo. Zadnji večer pred nezgodo se mu je celo sanjalo, da se je potopila ladja v morskno globino. Naj mu bo lahka vroča španska zemlja!

PREKMURSKI GLASNIK

PROSVETNI DAN V BELTINCIH.

Vrčila se bodo zelo važna predavanja, ki jih mora slišati vsak kmet.

Beltinci, maja.

V nedeljo 31. t. m. se bo vršil v Beltincih prosvetni dan v dvorani hotela «Krone» po rani maši. Na dnevnem redu bodo jako važna gospodarska predavanja, ki bodo zanimala vsakega kmeta. O izobrazbi in prosveti kmeta bo govoril minister v pokoju g. dr. Kukovec. Profesor vinarske šole v Mariboru, agronom g. Stifter, bo govoril o najbolj perečih vprašanih kmetijskega gospodarstva v Prekmurju. Za nas Prekmurce najbolj važno gospodarsko vprašanje je **agrarna reforma**. Vsi težko pričakujemo agrarni zakon, ki bo za nas življenjskega pomena. O tem zakonu bo govoril g. inž. Mravlje iz Ljubljane. Strašno škodljivost pijančevanja in alkohola občutimo vsi. Na prosvetnem dnevu bomo videli film «Alkohol», h kateremu bo dajal pojasnila zdravnik g. dr. Kolarš.

Zveza kulturnih društev v Mariboru, ki jo vodi naš znanec in prijatelj g. Spindler, se trudi, da zanese k nam smisel za prosvetno delo, da s poučnimi predavanji izobrazijo naše ljudstvo in ga usposobi za uspešnejšo življenjsko borbo za obstanek. To delo in ta trud vsi Prekmurci pozdravljamo. Da pokažemo, da se tudi mi hočemo izobraževati, pojdimo vsi v nedeljo v Beltince na prosvetni dan, kjer bomo čuli in videli mnogo lepega in poučnega.

Tega dne se bo vršila tam tudi prosvetna konferenca, kjer se bo razpravljalo o čim uspešnejšem prosvetnem delu pri nas. Na tej razpravi bodo govorili predsednik gosp. Spindler, za mursko-soboški srez bo poročal šolski upravitelj g. Gabrijelčič iz Sobote in za dolnjelendavski srez učitelj gosp. Izidor Horvat iz Dolnje Lendave.

Pridite vsi, stari in mladi, moški in ženske!

DELO SRESKEGA KMETIJSKEGA ODBORA V MURSKI SOBOTI.

Dne 2. t. m. dopoldne se je na sreskem načelstvu v Murski Soboti vršilo plenarno zasedanje sreskega kmetijskega odbora v prisotnosti skoro vseh članov odbora, sreskega načelnika in strokovnih referentov. Otvoril je zasedanje predsednik gosp. Titan, nato se je z navdušenjem sprejel predlog, da se pošljejo pozdravne brzojavke g. banu, načelniku kmetijskega oddelka banske uprave inž. Podgorniku in inšpektorju inž. Zidanšku.

Po čitanju zapisnika lanskega zasedanja je kmetijski referent inž. Wenko poročal o uspehih posameznih predlogov, ki so se poslali na pristojna oblastva. Prvi predlog glede bivšega oblastnega živinorejskega sklada je v toliko uspel, da se bodo sredstva tega sklada uporabila le na ozemlju bivše mariborske oblasti. Drugi predlog bankski upravi, da se del dolga, ki so si ga po toči poškodovani kmetovalci nakopali zaradi na-

kupa drage pšenice, odnosno žita, je imel ta uspeh, da je banska uprava poslala sezname, v katere naj posamezne občine vpišejo one kmetovalce, ki ne morejo odplačevati dolga za kupljeno seme, ker je uprava pripravljena, ta dolg znižati ali celo odpustiti. Tudi predlog glede osuševanja močvirij je v teku. — Predlogu banski upravi, da se zabrani odhod na sezonsko delo v inozemstvo kmečkimi poslom, ki so s svojimi gospodarji napravili letne službene pogodbe, se je ugodilo.

Predsednik g. Titan je podal nato svoje poročilo, kjer je omenjal, da je lansko leto prispel cement za zgradbo vzornih gnojišč prepozno v jeseni — v času, ko je bila zima tik pred durmi. Nadalje je predlagal, naj kmetijski odbor ukrene potrebno, da se cene umetnim gnojilom znižajo. Priporočal je tudi, naj občinski kmetijski odbori bolj delujejo. G. predsednik se je udeležil več deputacij, tako ene pri g. banu, ko se je predlagalo, da se znižaj davčni količnik, ki je za Prekmurje previsok. Za enkrat žal ni uspeha. Kar se tiče predloga glede regulacije Lendave, je omenil, da se je dosegel uspeh in da se je v svrhu zavarovanja proti poplavam odobrilo 30.000 Din. Omenjal je tudi, da je bila pšenica, ki se je razdelila po toči prizadetim občinam, predraga in da so se posestniki zaradi tega zelo zadolžili. V borbi proti trdotam šolskega zakona se je dosegel uspeh in se je kurivo za učiteljstvo znižalo. Govoril je tudi o pomenu šolskih vrtov in predlagal, da se ukrene potrebno, da jih šolska vodstva bolje uredijo. Nato je odbornike z lepim govorom vzpodbujal k delu.

Novo imenovanega odbornika g. Štefanca je predsednik posebej pozdravil.

Inž. Wenko, višji kmetijski pristav, je podal izčrpno poročilo o kmetijskem pospeševanju in omenil, da se je to leto storilo mnogo več kakor prejšnja leta. Podrobno je navedel, kaj se je v posameznih panogah kmetijstva napravilo. Ta referat bomo v izvlečku natisnili.

Razvila se je stvarna debata, predvsem glede višine prispevka posameznih občin v kritje sreskega proračuna. G. sreski kmetijski referent je razložil, da se bodo v bodoče pri podelitvi prispevkov upoštevale le kmetijske organizacije in da se po občinah ne bo več pospeševalo kmetijstvo. Zaradi tega, ker primanjkuje semenskega blaga, je kmetijski referent predlagal, da odbor sklene, naj se pridobijo večja posestva, ki bodo n. pr. razmnoževala beltiško pšenico.

Kot peta točka dnevnega reda se je obravnaval proračun za leto 1931. Izdatki znašajo toliko kakor lansko leto, to je 118.000 Din. Izdatki so se tako razdelili: na upravne stroške pride 17.000 Din, na poljedelstvo 15.000 Din, na živinorejo 26.500 Din, na sadjarstvo in vinarstvo 10.500 Din, na pouk, organizacije in vzorno posestvo 40.900 Din in na razno 8100 Din.

Izdatki za nekatere panoge so se povečali, za druge pa zopet po potrebi zmanjšali. Višina celega proračuna je ostala ista kakor lani. Predvsem je opaziti, da so se upravni stroški zmanjšali, povečali pa so se v prvi vrsti izdatki za pospeševanje sadjarstva.

Od prispevkov, ki jih je dovolil sreski kmetijski odbor, je omeniti predvsem one drevesnih škropilnic. Razdelilo se je sedem podpor, in sicer za štiri prevozne in tri nahrbtnne, samodelne reparacijske škropilnice. Tudi letos je v proračunu v ta namen odobrena primerna vsota.

Sprejeli so se razni predlogi, tako da se apelira na bansko upravo, naj se čimprej ustanove kmetijske zbornice, in na merodajna oblastva zaradi znižanja visokega zemljiškega davka v Prekmurju. Ugotovilo se je, da preveč delavcev odhaja v inozemstvo, zaradi česar trpi domače gospodarstvo. G. Šiftar je predlagal, naj se določi minimalna starostna doba za izseljevanje. Tudi s tem bi se izseljevanje omejilo. Sprejel se je predlog, naj se določi gotova davčna podlaga, po kateri se premožnejšim ne bi izdajala dovoljenja za izseljevanje. Povzel je besedo g. sreski načelnik in izvajal, da je treba revnejše socialno zaščititi in da je treba nuditi možnost predvsem viromaku, ne pa tudi bogatinu, da zasluži v ino-

zemstvu kot sezonski delavec. Omenjal je, da n. pr. Nemčija v vedno manjši meri sprejema naše delavce, zaradi česar bo potrebno gledati tudi na to, kdo se bo poslal v inozemstvo. V največji sili je večji posestnik, ki ne more dobiti potrebne služinčadi ali jo pa mora zelo drago plačevati. Svoj govor je zaključil z besedami: «Kmeta je treba zaščititi, malemu človeku pa dati kruha.»

Pri slučajnostih so se izrazile želje, da se ustanove prodajne zadruga za kmetijske pridelke, zlasti za živino.

NAŠI NA TUJEM

SLABI POGOJI ZA DELO V FRANCJI.

Wittelsheim, maja.

Že precej časa se nismo oglasili v «Domovinu». Pomlad je že dolgo v deželi in je vse v cvetju, za delavstvo pa ni tistega veselja, kakor je bilo druga leta. Tukajšnje rudnike kalijevih soli imajo od države v zakupu zasebne družbe, katerih dobiček se vedno bolj manjša, odkar ne dobavljajo več Ameriki kalijevih umetnih gnojil. Delamo po pet dni v tednu šest ur dnevno.

Živež je še zmeraj drag, ker ga morajo po večini uvažati zaradi lanske slabe letine.

Druga leta je država gradila mnogo javnih del, cest, železnic in drugega, letos pa je tudi v Franciji povsod velika štednja pri javnih izdatkih. Tudi zasebni kapital ne dá zaslužka. Prejšnja leta je človek v tem času prav lahko dobil delo, danes pa prepotuješ dobršen del pokrajine, preden dobiš za nekaj dni siromašnega zaslužka. Najhuje je za naše ljudi, ki ne znajo jezika. Take, ki ne znajo ne francosko ne nemško, danes le redkokdo vzame na delo.

Tukaj v rudnikih se je začela ostra disciplina in odtegnejo že za malenkost delavcu po celih pet do deset frankov. V kalijevih rudnikih Alzacije je kakih 25.000 delavcev še vedno zaposlenih, dočim so odšli že mnogi tisoči v druge kraje ali celo domov.

Zelo slabo je, ker tukaj ni prav preskrbljeno za pokojnine delavstva. Delavec lahko dela deset let, pa ga naenkrat odpuste zaradi kakega malega pogrška. Čeprav je ves čas plačeval za pokojninski sklad, nima sedaj pravice do pokojnine.

Naši tovariši, ki so zaposleni na kmetijah, se letos zelo pritožujejo na svoje gospodarje. Dočim so lani plačali gospodarji za sezonsko delo poleg vse oskrbe še 20 frankov na dan, izrabljajo letos sestradane delavce, ki so bili vso zimo brez dela in jela. Nekemu tovarišu plača kmet na teden le 30 frankov pri slabi in nezadostni hrani. Tukajšnji kmet ni darežljiv, dasi ne vé, kaj je kriza, ker lahko vse prav dobro proda. Za eno glavo zelja dobi dva franka (preko štiri dinarje), za kilogram krompirja 60 centimov. Tudi živina in mleko se zelo ugodno prodajata. Kmetje hočejo, da bi jugoslovenski in poljski delavci delali poleti samo za hrano, pozimi pa bi nas pognali na cesto.

Zato gre vsak, če le more, rajši v tovarno ali na kakšno drugo delo, kjer zasluži 20 do 30 frankov, četudi brez hrane. Obrtniki, trgovci in gostilničarji še pustijo popotniku kak denar ali pa mu dajo vsaj jesti, ker se zavedajo, da so prišli prav po zaslugi tujcev do blagostanja. Globoko v Franciji se dobijo dobri kmetje, ki dajejo poleg hrane še dobro plačilo in zasluži boljši kmetijski delavec na mesec do 400 frankov. Posebno taki delavci so v čisljih, ki znajo ravnati s stroji in z živino.

VELIKA BREZPOSELNOST V NEMČIJ.

Buer, maja.

Naj tudi mi potožimo, kako nam gre slabo ne le tu v Buerju, temveč povsod na Nemškem, ker smo brez dela in kruha. V Buerju nas je večina Slovencev brez dela. Očetje in sinovi pohajajo po ulicah in se zaman izprašujejo, kdaj bo krize konec. Zastonj prosijo otroci starše za kruh, ki jim

ga ne morejo dati. Če se naš človek obrne na nemške podporne ustanove, izve povsod isto: «Za inozemce nimamo ničesar.» Tudi na delovnem uradu zaman povprašuje inozemec po delu. Vedno dobi isti odgovor, da še za domačine ni dela.

Mnogo nas je tukaj takih, ki smo si že 30 ali celo 40 let služili kruh v Nemčiji, sedaj pa stradamo. Dosti je tudi stalno oslabeledih in bolnih, ki nimajo nobene podpore in živijo od milosti drugih. Dosti je nas, ki imamo že 25 do 30 let rudarskega dela za seboj, a ker nismo še izpolnili 50 let, ne dobimo rente.

Edina naša nada v teh hudih časih so še Jugoslovensko delavsko društvo, Društvo sv. Barbare in voditelji tukajšnjih rojakov, ki se trudijo, da bi dosegli izboljšanje. Vemo pa, da žudežev ne znajo delati, ker je kriza tako huda, da je celo nemška vlada ne zna zdraviti.

Odpusti naših delavcev v Avstriji. Te dni se je vrnila iz Avstrije skupina naših delavcev, ki so si iskali kruha v tujini. Delavci so pripovedovali, da je znano podjetje Alpinska montanska družba odpustilo več tisoč delavcev med katerimi je mnogo Jugoslovenov. Velika tkalnica Weiss v Lipnici je skrčila svoj obrat in odpustila 800 delavcev. Tudi tu je prizadetih približno 100 naših delavcev.

Novice iz Amerike. Med one ameriške Slovence, ki so izven domačih podjetij dosegli razmerno visoko službeno mesto, moramo šteti tudi rojaka Ivana Voleka, ravnatelja francoske paroplovne družbe v New Yorku, kateremu je bila nedavno poverjena uprava potniške službe na tej prog. Naši ameriški rojaki, ki potujejo v stari kraj, potujejo torej pod njegovo upravo. — V Clevelandu je bil 13. t. m. skupen koncert pevcev gg. Banovca in Šublja, ki se nahajata na koncertnem potovanju po Zedinjenih državah. Svetozar Banovec se bo po tem koncertu vrnil v Ljubljano. — V jugoslovanskem društvenem domu v Clevelandu se je ustanovilo sokolsko društvo za Euclid in njegovo okolico. Euclidski Sokol pod vodstvom g. Rotterja, sina marljivega narodnega delavca, je že pričel svoje delovanje. — Iz jezera Erie pri Clevelandu so nedavno potegnili truplo neznanega moškega. Kakor se je ugotovilo, je mrtvec istoveten z rojakom Antonom Zavrlom iz Clevelanda, starim 44 let. Kako je Zavrl prišel v vodo, ni pojasnjeno. Nobenega znaka ni na truplu, da bi bil pokojnik napaden, pa tudi vzroka ni ime, da bi iskal smrt v valovih. Pokojnik je bil po rodu od Sv. Križa pri Litiji. Zapušča ženo in tri otroke. V Ameriki je živel 25 let. — V Clevelandu je umrl Martin Šmale, po domače Goršetov, doma iz Prečne na Dolenjskem, v starosti 47 let. V Ameriki je bival 30 let. Zapušča ženo, dve hčeri in enega sina. — V Great Fallsu se je pri delu v premogovniku smrtno ponesrečil rojak Peter Kušar, rojen v Mengšu v kamniškem kraju, po domače Mežnarjev Peter, star 42 let. V Ameriki je živel 23 let. Zapušča 18letnega sina in 10letno hčerko, v starem kraju pa starše. — V Milwaukeeju je preminil Jakob Kumar, star 48 let, po rodu iz Zadretja v Savinjski dolini. Zadnja tri leta je prebil v bolnici. V Ameriki je bil 21 let.

ŽENSKI VESTNIK

Razmnoževanje nageljnov lončnikov

Med cveticami lončnicami so nam čez poletje najbolj priljubljeni nageljni. Nageljni lončniki ne prezimujejo na prostem, čeprav so precej odporni proti mrazu. Razmnožujemo jih s potaknjenci, vlaknicami ali semenom. Razmnožujemo jih lahko vse leto, a najprimernejši čas je, ko odvetujejo. Za potaknjence odreži 10 cm dolgo mladiko, katere se pa mora držati kakih 5 cm starega lesa. Ta konec vtaknemo v primerno posodo, napolnjeno z vlažnim peskom ali mivko. Vlago pa mora imeti potaknjence ves čas razvoja.

zato ga je treba v začetku tudi nekoliko zasenčiti. V nekaj dneh že vidimo, ali so se mladike prijele. Stopijo pokoncu in so lepo zelene, dočim so one, ki se niso prijele, vele in rumenkaste. Kadar začnejo ti potaknjenci odganjati nove poganjke, je to znak, da so se dobro vkoreninili, in tedaj je čas, da jih presadimo v posamezne lonce v dobro zemljo.

Razmnožujemo nageljne lahko tudi z vlaknicami ali grebenicami. To narediš tako: Rastlino maticó vsadi v velik lonec ali pa na vrtno gredo. Položi vse mladike na zemljo in jih do vrha pokrij z zemljo. V 4 do 6 tednih se mladike vkoreninijo. Posamezne mladike nato odreži in posadi v lonce. Ta način razmnoževanja je pa primeren le v poletnem času.

Navadne vrtno nageljne razmnožujemo s semenom. Vsejemo jih pomladi. Ko so sadike dovolj močne, jih presadimo v dobro zemljo in pustimo tako čez zimo; samo jih nekoliko zavarujemo proti mrazu in mišim. Drugo pomlad jih pa potem nasadimo na določeno mesto.

Za kuhinjo

Ocvrta telečja jetra. Tri četrti kile jeter zreži na zrezke, jih osoli, povaljaj najprej v moki, potem v raztepenem jajcu in v drobtinah, nakar jih ocvrta. Ocvrta jetra daš s solato na mizo.

Pogačice. Dobro zmešaj v skledi 7 dek sirovega masla, da se speni, nato dodaj še 4 rumenjake in mešaj še deset minut, nato dodaj 4 žlice sladke smetane, 2 žlici sladkorja, od pol limone naribane lupinice, žlico zdrobljenega kvasca in 6 žlic moke. To vse skupaj dobro zmešaj in malo štepaj. Nato stresi testo na desko, posuto z moko, ga razvaljaj za prst na debelo in izreži z malo manjšim obodcem kakor je za krofe. Pokladaj izrezane pogačice na pomazano pekačo in jih deni na toplo, da malo vzhajajo. Medtem stepi sneg treh beljakov. Pomaži vsako pogačico s stolčenim snegom, po snegu posuj še sladkorne sipe, v sredino pa deni po eno zakuhano črešnjo ali malo kake druge prav goste mezge. Nato pogačico speci. Take pogačice so prav dobre slaščice za otroke.

Dobre pogačice. Umesi na deski v testo: 42 dek moke, 28 dek sirovega masla (ki ga pa v moko najprej zdrobi), štiri v trdo kuhane in nato pretlačene rumenjake, dva sirova rumenjaka, deset in pol deke sladkorja, malo vanilijevega sladkorja in limonove lupinice. Nato razvaljaj umeseno testo in ga razreži z okroglimi obodci (modli) v treh različnih velikostih. Največji kos namaži z mezgo, položi malo manjšega nanj, ga spet namaži z mezgo in na vrhu položi najmanjši kos. Tako napravi vse pogačice. Odrezke vedno spet umesi in razreži ter zloži. Pokladaj jih na pomazano pekačo in jih speci. (Beljake, ki so ti ostali od trdo kuhanih jaje, lahko porabiš na solati.)

Praktični nasveti

Čiščenje oken. Ako namažemo šipe s parafinom in potem dobro zdrgnemo s kako krpo, se bodo okna svetila kakor kristal.

Ščetke za lase, ki po daljši uporabi postanejo mehke, lahko spet napraviš trde tako, da jih namočiš v raztopini galuna.

ZANIMIVOSTI

NOVOODKRITA PRIRODNA BOGASTVA SLAVONIJE.

Plin metan bo omogočil najcenejši električni tok na svetu.

V slavonski nižini so nakopičene pod zemljo ogromne množine zemskega plina, in sicer tako zvanega metana najboljše kakovosti. Strokovnjaki iz Londona, Berlina in iz Amerike so ugotovili, da gre za dobrih 20 milijard kubičnih metrov najčistejšega metana. Že pred 13 leti so

pričeli prvo vrtanje. Prodali so na stotisoče kubičnih metrov plina Rütgerjevimi tvornicami, v mali množini pa so ga uporabljali za razsvetljavo železnice.

Dolgo časa se ni nihče posebno zanimal za te zaklade. Sedaj so pa vrtali na petih novih mestih, tako tudi povsem na robu tega ozemlja. Prav to vrtanje na brdu Goljanu je prineslo presenečenje. Prav tukaj, kjer so se najmanj nadejali, je dalo vrtanje najčistejši metan. Sedaj hočejo pričeti z velikopoteznim izkoriščanjem tega plina kot kuriva za proizvodnjo električnega toka in bodo zgradili ogromno elektrarno v Bujavici, ki bo prepregla vso Hrvatsko in Slavonijo z električnim omrežjem. Električna bo zaradi cenene metana cenejša kakor kjerkoli drugje po svetu. Seveda bo poživil cenen električni tok tudi industrijsko in obrtniško življenje velikega dela naše države.

× Na Češkoslovaškem odpravljajo gospodične. Poslanke češkoslovaških večinskih strank so predložile zbornici predlog, naj se zakonito dovoli, da smejo ženske, ki so dovršile 21. leto starosti, nositi naslov «gospa». Pravijo, da ima ta predlog mnogo privrženck, ker baje ljudje smatrajo gospodične za manjvredna bitja. Da je med ženstvom res toliko zagovornic tega predloga, je skoro dvomljivo.

× Belec zamorski kralj. Angleški geometri so na svojem potovanju po notranjosti Afrike prišli v zamorsko vas, kamor še ni stopila noga belega človeka. Zato so se silno začudili, ko so v vasi srečali visokoraslega belokožca z dolgo rumeno brado in lasmi. Belokožec je nemški mornar Viljem Knoop. Mož je bil krmar na nemški jadrnici, ki je leta 1904. križarila ob nevarni Zlati obali. Tu se je ladja ponesrečila. Od 17 mož posadke se je rešil samo Viljem Knoop s plavanjem. Vsi drugi so utonili. Knoop je srečno priplaval na suho. Tu je baš iskala školjke mlada zamorka, ki je našla ponesrečenca. Zamorka je bila hčerka kralja divjega in bojevitega zamorskega rodu Buru. Vzela je ponesrečenca s seboj in skrbela zanj. Nemški mornar je kmalu postal kraljev zet in naslednik. Angleži so ponudili Knoopu, da ga spravijo v Evropo. Toda Nemeec je izjavil, da hoče ostati med zamorci in da se noče več vrniti v nemško domovino.

× 150.000 delavcev stavka v Franciji. Ker so se pogajanja med zastopniki delavstva in tvorničarji tkanin v Lilleju razbila, je stopilo v severni Franciji 150.000 delavcev v stavko.

× Ljudožrci so jo hoteli skuhati. Mlada Američanka, hčerka misijonarja dr. Gardnerja, je doživela nedavno v republiki Liberiji strašno zgodbo. Misijonar, ki je obenem zdravnik, je šel v zelo oddaljeno naselbino zdraviti za malarijo obolele domačine. Doma je ostala samo njegova 22letna hči z mlado služkinjo in dvema starima delavcema. Dekleti se nista bali, saj se jima vsa štiri leta prebivanja v Afriki ni pripetilo nič hudega. Tistega dne, ko je odšel misijonar s svojo ženo z doma, je pa prišlo k njegovi hiši 20 zamorcev. Pa niti tega se misijonarjeva hči ni ustrašila, pač je pa prestrašena kriknila njena služkinja, ki kot domačinka dobro pozna navade prebivalstva onih krajev. V zamorcih je namreč spoznala sovražnike svojega plemena, ki so po vrhu še ljudožrci. Zamorci so takoj zgrabili služkinjo in jo odvlekli. Ko jim je misijonarjeva hčerka zagrozila, da pokliče na pomoč vojaštvo, če dekleta ne izpuste, so zgrabili tudi njo. Tako sta bili obe v rokah ljudožrcev. Z nepopisno grozo sta gledali, kako so se divjaki pripravljali na gostijo. Od nekoč so privlekli velik kotel, ga napolnili z vodo in zakurili pod njim. Dotikali so se deklet z rokami, cmokali z ustnicami in jeziki, kar je jasno pričalo, kakšne namene imajo. Gardnerjeva pripoveduje, kako grozen občutek je imela, ko je slišala vreti vodo. Še zdaj ne more slišati vode kлокotati. Dekleti sta bili tako dolgo ujeti, dokler ni prihitel za njima misijonar, ki je prišel baš pravočasno, da ju je rešil. Zamorci so delali že zadnje priprave za kuhanje ujetnic, ki sta že stali pri ognju, ko je prišla pomoč. Misijon-

nar je planil k ognju in začel zamorcem nekaj zapovedovati, njegova hči se je pa v naslednjem trenutku onesvestila. Ko se je zopet zavedla, je bila že na varnem. Nosila sta jo dva zamorca, ki sta jo hotela še malo prej skuhati. Misijonarjeva vplivnost je celo nad ljudžrci tako velika, da so ga ubogali in se odrekli človeškemu mesu.

× Drevesna debela stara 15 milijonov let. Ameriški učenjaki so našli v smolnatem pesku zapadne Kanade izvrstno ohranjena debela okamenelih dreves. Preiskava je ugotovila, da štejejo debela najmanj 15 milijonov let starosti. Slični ostanki so se našli tudi na Japonskem. Kanadske okamenine nudijo ponoven dokaz, da sta nekoč sestavljali Severna Amerika in Azija eno celino.

× Drevesa rasejo najbolj v času, ko ni solnca. Neki francoski rastlinoslovec je ugotovil zanimiva dejstva o rasti dreves. Po teh podatkih rasejo drevesa v glavnem med polnočjo in 6. uro zjutraj. Rastlinoslovec je izračunal, da zraste drevo od 6. do 9. zjutraj za 8 in dve tretjini odstotka, od 9. do 12. za 1 in eno tretjino odstotka, od pol dneva do 18. sploh ne rase, od 18. do 21. zraste za 1 in eno tretjino odstotka, od 21. do polnoči za 3 in sedem osmink odstotka, od polnoči do 6. zjutraj pa za 85 odstotkov. Nad 90 odstotkov drevesne rasti se torej izvrši v času, ko je solnce pod obzorjem.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

Ptičje petje.

Mihec: «Poslušaj, mamica, kako lepo poje ptič v grmu!»

Mamica: «Res je! Ne kriči tako grdo kakor nekateri neubogljivi dečki!»

Mihec: «Seveda, saj mu nihče ne umiva vratu...»

Vzdih.

«Toliko sem se trudil, da sem se naučil pet jezikov, ki mi pa zdaj nič ne koristijo, ker me žena premaga z enim samim jezikom...»

Dobra izbira.

Cigana so v deveti deželi odsodili na smrt. Po stari tamkajšnji navadi so tudi njega vprašali, kak način smrti si hoče izbrati.

«Oh, gospod sodnik,» je dejal cigan, «če že smem izbirati, bi najrajši umrl od starosti.»

Zagovoril se je.

Sodnik: «Osumljeni ste, da ste ukradli zlato uro. Ker pa manjka dokazov, ste oproščeni.»

Tat: «Ali uro lahko obdržim?»

Nesrečna ura.

Zena: «Zakaj hodiš tako pozno domov? Ura je že čez polnoč!»

Mož: «Ali bi bila manj, če bi ostal doma?»

Listnica uredništva

Male Lipljene. Kako si pa predstavljate, da bi se dvojno jajce videlo na fotografiji? Prav tako kakor navadno! Zato bi na sliki prav nihče ne videl ničesar posebnega. Kar tako za šalo napraviti kliše, ki je prav drag, vendar ne gre!

MALI OGLASI

Oblastveno koncesionirana

šoferska šola Gojko Pipenbacher,

Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 12. Zahtevajte informacijel 140

2500 dinarjev

zaslužite najmanj mesečno, če obiskujete v svojem okolišu ljudi. Tovarna Vega, Ljubljana, poštni predal 307. Priložite znamko za odgovor. 160

200

(krajne zastopnike

za vse sreze sprejemamo; sposobne tudi proti fiksnim plačim. Pripravno za upokojene orožnike, učitelje itd. Pismene ponudbe sprejema: «Union», zavarovalna družba v Ljubljani, Miklošičeva cesta 7/III.

Trgovinski učenc

Vsaj dvema razredoma meščanske šole se sprejme
vajo. Ponudbe sprejema Ivan Veselič, trgovec v
Ormožu. 209

Dobro ohranjen mecesnov portal

se proda. Več pové tvrdka A. & E. Skaberné v
Ljubljani, Mestni trg. 221

Nove harmonike

izdeluje in vse glasbene instrumente popravlja J a n e
v Ljubljani, Bohoričeva ulica št. 9. 195

1000 Din plačam,

ako kurjih očes, bradavic, trde kože, bul itd. ne
odstranite v treh dneh z Radio-Balzamom. —
Hvaležno se Vam zahvaljujem za čudežni balzam
ter Vas prosim še za pet lončkov za prijatelje.
Z odličnim spoštovanjem Nemeš Franc, mizar v
Budineh št. 87 (Prekmurje). Na velesejmu pa-
viljon H 306 (znotraj). Po pošti ga pošilja franko:
1 lonček za 10 Din (proti vnaprejšnjemu plačilu)
ali za 18 Din (po povzetju); dva lončka za 28 Din,
tri lončke pa za 38 Din, R. Cotič v Ljubljani VII.
(Šiška), Kamniška ulica št. 10a. 220

Kajenje je strup.

Vsakdo se lahko igraje odvadi zdravju škodljivi-
ga kajenja z našimi «Ex-tabletam». Po 14
dneh je prenehal kaditi najstrastnejši kadilec, ako je
uprabil naše tablete, ki so popolnoma neškodljive.
Zavoj stane 30 Din in poštnina. Popolna kura 5 za-
vojev 145 Din (10 zavojev 200 Din). Pišite še danes
znanje!

Proti pijančevanju je Trezoenol

čisto zanesljivo delujoče, absolutno neškodljivo sred-
stvo. Zavoji po 45 in 75 Din. Popolna kura 200 Din.
Naslov za naročila obeh preparatov: Aurora,
št. 59, Novi Sad, Željezniška ulica br. 38. 86

Dlačice na bradi itd.

Vas ženirajo, cenjene dame. Kvarijo Vam ele-
gance, lepoto in sramežljivost. «Venera»-eliksir
Vas reši v nekaj sekundah brez opasnosti vseh
nepotrebnih dlak. Na velesejmu paviljon H št. 306
(znotraj). Po pošti ga pošilja franko: 1 steklenico
za 10 Din (proti vnaprejšnjemu plačilu) ali za
18 Din (po povzetju); dve steklenici za 28 Din,
tri steklenice za 38 Din, R. Cotič v Ljubljani VII.
(Šiška), Kamniška ulica št. 10a. 220

V prodajo pride novodošlo blago:

umetna svila najboljše vrste v
modnih barvah, meter po . . . Din 16
ostanki umetne svile, meter po Din 12
etamin v raznih barvah, 110 cm
širok, meter po Din 15
cefir za srajce, meter po . . . Din 8
platno za rjuhe, 150 cm široko,
meter po Din 19
češko blago za moške obleke od Din 50
do 90
ženske nogavice od Din 7 navzgor
moške nogavice od Din 3'50 navzgor
tiskani etamini, meter po Din 11

**DRUŽBA COMMERCE
LJUBLJANA**

Tavčarjeva ulica št. 2, v I. nadstropju

Pridite in prepričajte se!
Pošiljamo tudi po poštne povzetju

Izpolnene so Zlatičine želje —
izpred oltarja ženin lo pripelje.
Ljudje se zbirajo in z glasno hvato
vsi občudujejo nevesto zalo.

In pravilo: To prava le nevesta,
bo dobra gospodinja, možu zvesta.
Zna varčevati in odlično prati,
kakor lo le učila blaga mati.

Oj zlata Zlatica — glas gre okrog:
nič vse le terpentinsko milo Zlatorog
(Nabavevanje sledi.)

Zlatorog

PERILO ZA GOSPODE
PERILO ZA DAME

Srajce
in vse drugo pe-
rilo za dame in
gospode razpo-
šilja v najboljši
kvaliteti in po zelo nizkih cenah tovarna
perila Stermecki. Naročite še danes novi,
veliki, ilustrirani cenik! Velika izbira kra-
vat, žepnih robcev, naramnic, rokavic, noga-
vic in raznih drugih predmetov.

Tovarna perila Stermecki
CELJE št. 97.

Cenik in vzorci zastonj!

Birmanska darila

kupite poceni in dobro
pri
H. Suttner
Ljubljana 5
Prešernova ulica
št. 4.

Tvrdba razpošilja blago na vse kraje Evrope,
Amerike, Afrike, Azije in Avstralije.
Lastna protokolirana tovarna ur v Švici.
Ure v vseh cenah od 44 Din navzgor.

Št. 120. Kovinasta ura (anker) 44 Din, s sekund-
nim kazalcem 78 Din.
Št. 121. Ista z Radiumom 58 Din, s sekundnim
kazalcem 94 Din.
Št. 125. Budilna ura, 16 cm visoka, 49 Din, z
Radiumom 76 Din.

Zahtevajte veliki ilustrovani cenik, ki ga Vam
pošlje zastonj in poštne prosto

H. SUTTNER v LJUBLJANI 5

Kri postane ponovno zdrava
po čiščenju s specialnim ekstraktom (kot je «Kale-
fluid» D. Kaleničenka) od življenskih žlez mladih ži-
vali, «Kalefluid» je močno naravno sredstvo ter nasi-
čava organizem z življenje tvornimi vitamini, ki
čistijo kri, odstranjajo iz nje otrovne elemente, ja-
čijo živčni sistem, moč in apetit in odpravljajo torej
same vzroke bolezni. Bolnik se počuti po enoteden-
skem zdravljenju močnejšega, po treh tednih ob-
čuti veliko izboljšanje, po dovršenem polnem tečaju
pa se mu vrne zdravje in moč, tako da uživa prejš-
nji bolnik vse radosti mladega in zdravega človeka.
Brezplačno razpošiljamo brošuro «Preporodjaj».
Obrniti se je treba na naslov: Beograd, Kralja Mi-
lana 15, biro «Kurir», Miloš Marković.
«Kalefluid» se dobiva v vseh lekarnah in drogeri-
jah. Prodajati se je začel tudi v manjših steklenicah
po 60 Din.

Udobna, zračna in dovršeno elastična letna obutev!

Bata

Vrsta 4235-37

Dnevna potreba vsakega domačina. V teh čevljih se počutite udobno, a za neverjetno nizko ceno dajemo možnost vsakomur, da jih more kupiti.

Vrsta 1195-03

Tudi moda je zastopana pri teh čevljih. Za lahke poletne obleke morete izbrati čevlje v beli, sivi ali drap barvi, okrašene s paspuli v različnih barvah.

Vrsta 2145-08

Evo jih tudi s sportsko peto v vseh barvah. Fino češko platno trpežen podplat, eleganten in okusen čevljiček za vsako priložnost, za urad, sport, izlete, tenis in obal.

Vrsta 4737-76

Specialni tenis čevlji z debelim podplatom iz predelane gume. Nosijo se poleg obleke, a na morskih obalah so vsakodnevna potreba. Moški in ženski za isto ceno.

Glasbila za vse!

- Violine od Din 89.—
 - Gitare od Din 199.—
 - Trompete od Din 480.—
 - Harmonike od Din 85.—
- Kromatične in klavirske harmonike, Jazz-Instrumenti.

Zahtevajte veliki brezplačni

CENIK

na največje in najcenejše odpr. tvrdke glasbil Jugoslavije

MEINEL & HEROLD

tovarne glasbil in harmonik

prod. podr. MARIBOR št. 104.

Brezplačen pouk v sviranju.

Navodila v ceniku.

XI. VELESEJEM V LJUBLJANI.

OD DNE 30. MAJA DO DNE 8. JUNIJA.

Največja tovrstna prireditev v državi.

40.000 m² površine, 10 razstavnih

zgradb, preko 750 razstavljalcev iz

tuzemstva in iz inozemstva.

Tovarniške cene vseh vrst blaga.

Specialni oddelki: vsako-

vrstni stroji za obrtnike, polje-

delski stroji, pohištvo, avto-

mobili, tekstil, usnje, papir.

Stanovanja preskrbljena. Obsežno zabavišče.

50% popusta na železnicah.

Legitimacije po 30 Din prodajajo denarni

zavodi, železniške postaje, trgovske in obrt-

niške organizacije, velesojemski urad.

Posetite velesojem! Izplača se Vam!

Kdor oglašuje, ta napreduje.

Srečna roka

najde vedno pravo tudi za nego zdravja. Dobe se ljudje, katerim se je pozrečilo, ostati zdravi skozi vse svoje življenje. — Veliko ljudi rabi že čez 34 let Fellerjev pravi blagodišeči «Elsafluid» za z ščito proti raznim boleznim in zna z njim tudi drugim ljudem pomagati, bolečine o'ajsevati ali bolezen preprečevati pri revmatizmu trganja v sklepih, pri živčnih boleznih, bolečinah v hrbtu in križu, pri trganju, zbadanju, bolečinah v glavi in zobeh, pri slabosti mišic in pri drugih slabostih,

Storite tudi Vi tako, pomagalo bo tudi Vam!

To za notranjo in zunanjo porabo dobro preizkušeno hišno zdravilo in kosmetikum se dobiva v lekarnah in sorodnih trgovinah v poskusnih steklenicah po 6 Din, dvojnih steklenicah po 9 Din ali velikih steklenicah po 26 Din. Poštni zavitek z 9 poskusnimi ali 6 dvojnimi ali 2 velikimi specialnimi steklenicama 62 Din, več takih zavitkov mnogo ceneje. Naročila sprejema in blago razpošilja po pošti lekarnar

EUGEN V. FELLER, lekarnar, Stubica Donja
Elsa trg 360. — Savska banovina.

Najnovije dvokolo z motorčkom 1/2 K. S., dvokolesa, šivalni stroji, otroški vozički, vozički za igrat in posamezni deli najceneje. Ceniki franco.

„TRIBUNA“ F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov Ljubljana, Karlovska cesta št. 4.

Zlatnino in srebrnino

prodaja poceni in dobro svetovnoznana tvrdka

H. SUTTNER LJUBLJANA 5

Prešernova ulica št. 4.

Zadnje novosti prstanov, verižic, zapestnic, narpnsnih igel (brož) itd.

Predelavanje zlatih stvari; izdelovanje tudi po želji.

Tvrdka razpošilja blago na vse kraje Evrope, Amerike, Afrike, Azije in Avstralije.

Zahtevajte veliki ilustrovani cenik, ki ga Vam pošlje zastoj in poštneine prosto

H. SUTTNER v LJUBLJANI 5

Lastna protokolirana tovarna ur v Švici.

Slabi zobje

kvarijo najlepši obraz. Neprijeten duh ust je zoprni. Oba hibi odstranite že z enkratno vporabo krasno osvežujoče Chlorodont-paste. Zobje dobijo krasen sijaj slonovine. Poskusite najprej z malo tubo, ki stane Din 8.— Velika tuba stane Din 13.— Dobiva se povsod.

Lovro Pičman

inštalacija centralnih kurjav, vodovodov, sanitarnih naprav in strelovodov — Splošno kleparstvo — Pokrivanje streh z lesnim cementom, pločevino itd. itd.

Ljubljana, Ilirska ulica št. 15

Tekoči račun poštne hranilnice 12.714 — Tekoči račun pri Obrtni banki — Tekoči račun pri Kreditnem društvu Mestne hranilnice ljubljanske
Brzjavke: Pičman Ljubljana — Telefon interurbanski 2911

Prva jugoslovanska razpošiljalna

svetovnoznanih srebrnojeklenih **KOS**

z znamkami: «Narodna kosa», «Magneta» in «Dvojni orel z mečem».

Z garancijo jih razpošilja na vse kraje po najnižjih dnevnih cenah v vseh dolžinah

V. PILIH V ZALCU, dravska banovina.

Kose so ročno delo iz najfinejšega jekla, lahke, na las tanko izdelane, najlepše izvedene in v vseh legah uporabne.

Za vsako «Narodno koso» in «Magneto» se jamči.

Ako katera kosa ne reže in se jo vrne franco, se po trikratnem klepanju zamenja z novo.

Velika izbira in zaloga srpov, klepajev, kosirjev in vodirjev, lesenih in kositrnih.

Brusilni kameni, pristni bergomaški, francoski, tirolski, rogaški, naravni turški, in Karborundum.

Zahtevajte cenik!

